

รายการอ้างอิง

เอกสาร

กฤษฏา พิมพ์การ. ปรัชญาการศึกษากับโรงเรียนคาทอลิกไทย. สารนิพนธ์หลักสูตรปริญญา
ศิลปศาสตรบัณฑิต วิทยาลัยแสงธรรม, 2536.

กฤษณา คึกคักศรี. จิตวิทยาการศึกษา. กรุงเทพมหานคร : นิยมวิทยา (แผนกการพิมพ์),
2530.

การศึกษาคาทอลิกแห่งประเทศไทย, สภา ขรवासคาทอลิกในโรงเรียน พยานยืนยันความเชื่อ.
กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์วีรธรรม, 2527.

เกหลง ปภาวสิทธิ์. ประวัติการศึกษาประเทศไทย. พิมพ์ครั้งที่ 2 กรุงเทพมหานคร :
โรงพิมพ์บรรหาร, 2502.

ชจร สุขพานิช. ออกญาวิไชเยนทร์ และการต่างประเทศในรัชกาลสมเด็จพระนารายณ์.
พระนคร : สำนักพิมพ์ก้าวหน้า, 2506.

คณะกรรมการการศึกษาเอกชน, สำนักงาน. การจัดองค์กรและการบริหารการศึกษาเอกชน.
กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2538.

คณะกรรมการการศึกษาเอกชน, สำนักงาน. เอกชนเคียงคู่รัฐจัดการศึกษา : 28 ปี สช.
กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2538.

คณะกรรมการจัดงานฉลองวันเถลิงถวัลยราชสมบัติครบ 100 ปี ในพระบาทสมเด็จพระจุลจอม
เกล้าเจ้าอยู่หัว. เอกสารเรื่องจัดการศึกษาในรัชกาลพระบาทสมเด็จพระจุลจอม
เกล้าเจ้าอยู่หัว. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์คุรุสภา พระสุ.มธ., 2511.

คณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ, สำนักงาน. สองพระมหाराชนิกพัฒนา.

กรุงเทพมหานคร : บริษัทอมรินทร์พริ้นติ้ง กรุ๊ป จำกัด, 2531. (จัดพิมพ์เนื่องใน
วโรกาสพระราชพิธีรัชมังคลาภิเษก 2 กรกฎาคม 2531)

คณะเซนต์คาเบรียลแห่งประเทศไทย, มูลนิธิ. การศึกษาของมูลนิธิคณะเซนต์คาเบรียล
แห่งประเทศไทย. กรุงเทพมหานคร : ธีระการพิมพ์, (ม.ป.ป.)

- จงกลณี นาคสมบูรณ์. ระบบบริหารโรงเรียนราษฎร์ฝ่ายคริสตศาสนาในพระนครและธนบุรี. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบัณฑิต ภาคศึกษาระดับปริญญาตรี บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2513.
- จรรยาพร ธรณินทร์. การรับรองมาตรฐานคุณภาพโรงเรียนเอกชนผ่านกระบวนการปฏิรูปการศึกษา. เอกสารประกอบคำบรรยายเรื่อง "ไขข้อข้องใจจาก สช." ในการประชุมวิชาการประจำปีของสภาการศึกษาคาทอลิกแห่งประเทศไทย วันที่ 21 สิงหาคม 2539 ณ โรงแรมเอเชีย พัทยา จังหวัดชลบุรี.
- จอห์น เซเฟรีโน เลเด็สมา. มิติทางศาสนาของการศึกษาในโรงเรียนคาทอลิก ในการศึกษาคาทอลิกในประเทศไทย สิงหาคม 2532 - กรกฎาคม 2533. หน้า 93 - 100 กรุงเทพมหานคร สภาการศึกษาคาทอลิกแห่งประเทศไทย, 2533.
- ฉัตรสุมาลย์ กบิลสิงห์. ศาสนาคริสต์. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2522.
- ช่างตาคู้ส์ คอนแวนต์, โรงเรียน. ช่างตาคู้ส์ คอนแวนต์ ครบรอบ 75 ปี. กรุงเทพมหานคร : Commaids International, (ม.ป.ป.).
- เซนต์จอห์น, โรงเรียน. Saint John's Pearl Anniersary. กรุงเทพมหานคร : บริษัทฉลองรัตน จำกัด, 2534.
- เซนต์โยเซฟ คอนแวนต์, โรงเรียน. อัสติพรราช เซนต์โยเซฟคอนแวนต์ 1907 - 1987. กรุงเทพมหานคร : บริษัทพลพันธ์การพิมพ์ จำกัด 2530 (พิมพ์เนื่องในโอกาสครบรอบ 80 ปี).
- แซรแวงส, นิโกลาส์. ประวัติศาสตร์ธรรมชาติและการเมืองแห่งราชอาณาจักรสยาม (ในแผ่นดินสมเด็จพระนารายณ์มหาราช). แปลโดย ลันด์ ทโกมลบุตร พระนคร : โรงพิมพ์อักษรสัมพันธ์, 2506.
- ดวงเพ็ญ พันธุ์หงษ์ (แปล). การเดินทางของบาทหลวงตาดาร์ตมายังประเทศสยาม ค.ศ. 1686 (พ.ศ. 2229) เล่ม 1. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2513.

- ดรุณี ศรีมงคล. การเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน กลุ่มผู้ช่วยอาจารย์ใหญ่ และหัวหน้าหมวดวิชาและครูผู้สอน เกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหาร โรงเรียนคาทอลิกในประเทศไทย. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2535.
- เดอ ชัว ซี. จดหมายเหตุรายวันการเดินทางไปสู่ประเทศสยาม. แปลโดย ลันด์ ท. โกมลบุตร กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์ก้าวหน้า, 2516.
- ดำรงราชานุภาพ, กรมพระยา. ประวัติศาสตร์สังเขปแห่งการศึกษาประเทศสยาม. ที่ระลึกในงานพระราชทานเพลิงศพ มหาอำมาตย์เอกเจ้าพระยาพระเสด็จสุเรนทราธิบดี (เปี้ย มาลากุล). เมษายน 2463.
- เดช บุณนาค. ประมวลเหตุการณ์สำคัญที่มีอิทธิพลต่อการจัดการศึกษาของไทย ระหว่าง พ.ศ. 2367-2459. บ.ป.ท., ม.ป.ป.
- ถนอม ปินตา และปิยะ อรรถมฤตย์. พระคุณพระเจ้าในรัตนโกสินทร์สมัย. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์เอกลักษณ์ดีไซน์, 2525.
- ทิพย์วิมลย์ ภาคสุวรรณ. การใช้หลักสูตรในระดับประถมศึกษา : กรณีศึกษาโรงเรียนในเครือภคินี คณะธิดาแม่พระองค์อุปถัมภ์. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2537.
- ทิม บ.ก. สัมภาษณ์เจ้าคณะรุ่นใหม่ไฟแรง ภราดาศิริชัย ฟอน ซีกา. อุดมศาสตร์. 78 (มกราคม 2541) 21-28.
- ธงชัย สมบูรณ์. อิทธิพลทางการศึกษาของต่างประเทศที่มีต่อโครงการศึกษาไทย (พ.ศ. 2441-2464). วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2534.
- นิธิ เอี้ยวศรีวงศ์ และอาคม พิศัยะ. หลักฐานประวัติศาสตร์ในประเทศไทย. กรุงเทพมหานคร : ดวงดีการพิมพ์, 2525.
- บรูโน, อาเร็นส์. ภาพรวมประวัติศาสตร์พระศาสนจักร. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์อัสสัมชัญ, 2539.

- บุษบา ชูวีริช. สภาพและปัญหาการดำเนินงานด้านการรักษาระเบียบวินัยนักเรียนของผู้บริหาร
โรงเรียนระดับมัธยมศึกษาในเครือข่ายคณะภคินีเซนต์ปอล เดอ ชาร์ตแห่งประเทศไทย.
ปริญาวิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางแสน, 2532.
- เบญจวรรณ สุนทรวงกุล. วิจารณ์การของแบบเรียนไทย. พระนคร : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัย
รามคำแหง, 2518.
- ปก แก้วกาญจน์. พัฒนาการทางการศึกษาในภาคใต้ตั้งแต่สมัยรัชกาลที่ 5 ถึง พ.ศ. 2503.
สถาบันทักษิณคดีศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2531.
- ประชุมพงศาวดาร เล่ม 6 (ประชุมพงศาวดาร ภาคที่ 6). พระนคร : โรงพิมพ์คุรุสภา,
2507.
- ประชุมพงศาวดาร เล่ม 15 (ประชุมพงศาวดาร ภาคที่ 25-27). พระนคร : โรงพิมพ์
คุรุสภา, 2508.
- ประชุมพงศาวดาร เล่ม 16 (ประชุมพงศาวดาร ภาคที่ 27). พระนคร : โรงพิมพ์คุรุสภา,
2508.
- ประชุมพงศาวดาร เล่ม 18 (ประชุมพงศาวดาร ภาคที่ 31). พระนคร : โรงพิมพ์คุรุสภา,
2509.
- ประชุมพงศาวดาร เล่ม 19 (ประชุมพงศาวดาร ภาคที่ 32). พระนคร : โรงพิมพ์คุรุสภา,
2509.
- ประชุมพงศาวดาร เล่ม 22 (ประชุมพงศาวดาร ภาคที่ 36 (ต่อ) 37 และ 38).
พระนคร : โรงพิมพ์คุรุสภา, 2511.
- ประภิน วีระศิลป์. การศึกษาระบบการประเมินผลการปฏิบัติงานของครูโรงเรียนคาทอลิก
ในกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญาามหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2535.
- ประมวล กิจเจริญ, (ผู้แปล). สถาบันนักบวช. กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ,
ม.ป.ป.

- ประสิทธิ์ พงศ์อุดม. ชูประวัติซึ่ง : ประวัติศาสตร์คาทอลิกในประเทศไทย สมัยอยุธยา ถึงสิ้นสมัยกรุงธนบุรี. เชียงใหม่ : ฝ่ายประวัติศาสตร์ สภาคริสตจักรในประเทศไทย, 2540.
- ปรีชา จินตเสวีวงศ์. เอกสารการวิจัยเรื่อง แนวทางงานพัฒนาสังคมของพระศาสนจักรคาทอลิก ในประเทศไทย. นครปฐม : วิทยาลัยแสงธรรม, 2531.
- ป๋อล ชาเวียร์, (ผู้แปล). จดหมายเหตุการเผยแผ่ศาสนา และการเดินทางของบรรดา พระสังฆราช ประมุขมิสซัง และของพระสงฆ์ในปกครอง ในปี ค.ศ. 1672 - ค.ศ.1675 กรุงเทพมหานคร : กรมศิลปากร, 2523.
- पालเลอกัวซ์, บันทึกเรื่องมิสซังแห่งกรุงสยาม. แปลโดย เพ็ญฤทัย วาสบุญมา กรุงเทพมหานคร : กรมศิลปากร, 2524.
- पालเลอกัวซ์, เล่าเรื่องกรุงสยาม. แปลโดย สันต์ ท. โกมลบุตร. พิมพ์ครั้งที่ 2 กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์ก้าวหน้า, 2520.
- ผาสู้ อินทรารุท. ศาสนาคริสต์นิกายโรมันคาทอลิก ในประเทศไทยยุคบุกเบิก. ใน อีสตีพรซ เซนต์โยเซฟคอนแวนต์ 1907-1987 ไม่ระบุเลขหน้า. กรุงเทพมหานคร : บริษัทพลพันธ์การพิมพ์ จำกัด, 2530. (พิมพ์เนื่องในโอกาส ครบรอบ 80 ปี).
- แผนกการพิมพ์, สื่อมวลชนคาทอลิกประเทศไทย. ทำเนียบโรงเรียนคาทอลิก. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์อัสสัมชัญ, (ม.ป.ป.)
- ฝ่ายการศึกษาในโรงเรียนของอัครสังฆมณฑลกรุงเทพมหานคร มิติด้านศาสนาของการศึกษา ในโรงเรียนคาทอลิก แนวทางเพื่อการพิจารณาใคร่ครวญ และการฟื้นฟูขึ้นใหม่ พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์อัสสัมชัญ, 2532.
- ฝ่ายงานธรรมทูต แผนกเยาวชน อัครสังฆมณฑลกรุงเทพฯ. กิจกรรมคาทอลิก 4 องค์การ ในโรงเรียน วัด อัครสังฆมณฑลกรุงเทพฯ. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์อัสสัมชัญ, 2532.

- นิพาดา ยังเจริญ และสุวดี ธนประสิทธิ์พัฒนา. การศึกษาและผลกระทบต่อสังคมไทย สมัยต้นรัตนโกสินทร์ (พ.ศ. 2325 - 2394). กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2529.
- พิไลวรรณ แสงชัย. บทบาทของชาวต่างประเทศที่มีต่อการจัดการศึกษาในราชสำนัก สมัยรัชกาลที่ 5 ระหว่าง พ.ศ. 2411-2453 ปริญญาานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2523.
- เพ็ญจันทร์ ทับประเสริฐ. การวิเคราะห์เชิงประวัติศาสตร์เกี่ยวกับการจัดการศึกษา ภาคบังคับของไทย. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2532.
- ไพฑูรย์ สีนลารัตน์, ปรัชญาการศึกษาและปรัชญาการศึกษาของไทย. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช จำกัด, 2523.
- พ. ยี่แลร์. อัสสัมชัญ ตรุดศึกษา. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์อุดมศึกษา, 2540.
- ภคินีเซนต์ปอล เดอ ชาร์ตร, คณะ. จิตตารมณ์การศึกษาของโรงเรียนในเครือภคินีเซนต์ปอล เดอ ชาร์ตร. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์อัสสัมชัญ, 2534.
- ภาควิชาพื้นฐานการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์ วิทยาลัยครูสวนสุนันทา. การศึกษาไทย. กรุงเทพมหานคร : อรุณการพิมพ์, 2535.
- ภาควิชาสารัตถศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, เอกสารประกอบการสอนวิชา 411600 หลักและพื้นฐานการศึกษาไทย ชุดที่ 4 (อัตรดสำเนา), ม.ป.ท., ม.ป.ป.
- มงฟอร์ต, โรงเรียน. ฉลอง 60 ปี มงฟอร์ต 2475. (ม.ป.ท., ม.ป.ป.)
- มนัส จวบสมัย. การอภิปรายเชิงวิเคราะห์วิจารณ์ "สันติภาพและบทบาทของโรงเรียน คาทอลิก" ระดับประถมและมัธยม. ใน การศึกษาคาทอลิกในประเทศไทย สิงหาคม 2529 - กรกฎาคม 2530 หน้า 103 กรุงเทพมหานคร : สภาการศึกษาคาทอลิก แห่งประเทศไทย, 2530.
- มัญญ ลาชโรจน์. นโยบายการจัดการศึกษาสมัยพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว (พ.ศ. 2453-2468). ปริญญาานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2520.

มานพ ถนอมศรี. ราชทูตและบาทหลวงฝรั่งเศสในกรุงสยาม.

กรุงเทพมหานคร : บริษัทเลิฟแอนด์ลิฟเพรส จำกัด, 2535.

มาแตร์เดอีวิทยาลัย, โรงเรียน. คู่มือนักเรียนโรงเรียนมาแตร์เดอีวิทยาลัย.

กรุงเทพมหานคร : ห้างจำกัดสุมิตรการพิมพ์, ม.ป.ป.

มีศักดิ์ ว่องประชากุล. การวิเคราะห์โครงสร้างการบริหารของ โรงเรียนมูลนิธิภราดา

คณะเซนต์คาเบรียลแห่งประเทศไทย. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศาสตร

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2526.

แมร์มีเรียม กิจเจริญ. ฉลอง 300 ปี เซนต์บอเล เดอ ชาร์ตร. ไทยมิชชั่น.

5 (มกราคม 1996) 7, 10.

รอง ศยามานนท์. ประวัติกระทรวงศึกษาธิการ 2435 - 2507. กรุงเทพมหานคร :

กระทรวงศึกษาธิการ, 2507.

ระลึก ธานี. วัฒนาการในการจัดการศึกษาภาคบังคับของไทย (พ.ศ. 2475-2503).

กรุงเทพมหานคร : ไทยวัฒนานานิช, 2527.

รายงานการเข้าประชุมจิตตาศึกษาลูกเสือคาทอลิก วันที่ 7-10 พฤศจิกายน 2538

ณ กรุงโรม ประเทศอิตาลี. ใน จุลสารสมาการศึกษาคาทอลิกแห่งประเทศไทย

May - July 1996 : 3-6.

ลดาวัลย์ พวงนิช. บทบาทของเอกชนในการจัดการศึกษาสายสามัญ ระหว่าง พ.ศ. 2497-

2529. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร,

2531.

ละออทอง อมรินทร์รัตน์. การส่งนักเรียนไทยไปศึกษาต่อต่างประเทศตั้งแต่ พ.ศ. 2411-

2475. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศาสตร จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2522.

ลัดดา สุวรรณกุล. พัฒนาการของหลักสูตรประถมศึกษาและมัธยมศึกษาในประเทศไทย.

วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศาสตร จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2517.

ลารเก, ว. รายงานประจำปี เล่ม 1 (1873 - 1907) มิสซังสยามชุดหลักฐาน เล่ม 1

ลารเก, ว. รายงานประจำปี เล่ม 2 (1908 - 1932) มิสซังสยามชุดหลักฐาน เล่ม 2

- ลารเก, ว. รายงานประจำปี เล่ม 3 (1933 - 1963) มีสซึ่งกรุงเทพฯ ชุดหลักฐาน เล่ม 3.
- ลารเก, ว. รายงานประจำปี เล่ม 4 (1964 - 1982) อัครสังฆมณฑล กรุงเทพมหานคร ชุดหลักฐาน เล่ม 4.
- ลา ลูแบร. จดหมายเหตุลาลูแบร์ ฉบับสมบูรณ์ เล่ม 1 แปลโดย สันต์ ท. โกมลบุตร
พระนคร : โรงพิมพ์รุ่งเรืองรัตน์, 2510.
- ล้อชัย จันทรโป. สภาพและปัญหาการปฏิบัติงานด้านวิชาการของครูประถมศึกษา
โรงเรียนคาทอลิกสังกัดสังฆมณฑลจันทบุรี. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต
มหาวิทยาลัยบูรพา, 2534.
- โลเนย์, อาเดรียง. สยามและคณะมิชชันนารีฝรั่งเศส. แปลโดย ประทุมรัตน์ วงศ์ดนตรี.
กรุงเทพมหานคร : สหประชาพาณิชย์, 2528.
- วัชรีย์ ศรีวัชรรัตน์ บทความเชิงสัมภาษณ์ มาฟังเรื่องเล่าของอดีตที่ดิงาม อ.ส.ธ. สาร.
สิงหาคม - ตุลาคม 2540 29-31.
- . สัมภาษณ์พิเศษ ภราดาศิริชัย ฟอนซีกา อธิการเจ้าคณะแขวงเซนต์คาเบรียล
แห่งประเทศไทยคนใหม่ อ.ส.ธ.สาร พฤษภาคม - ตุลาคม 2538 15-16.
- วารุณี ไอสถารมย์. การศึกษาในสังคมไทย พ.ศ. 2411 - พ.ศ. 2475. วิทยานิพนธ์
ปริญญามหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2523.
- วิชาการ, กรม. แนวพระราชดำริแก้รัชกาล. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์คุรุสภา
ลาดพร้าว, 2528.
- วิทยา คูวิรัตน์. การศึกษาปัญหาเกี่ยวกับกระบวนการบริหารโรงเรียนคาทอลิก
อัครสังฆมณฑล กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2529.
- . โรงเรียนแหล่งแพร่ธรรม. อุดมสาร 14 (ธันวาคม 2536) หน้าพิเศษ 3

- วิภา เลค. ความคิดเห็นของผู้บริหารและครูเกี่ยวกับพฤติกรรมภาวะผู้นำของครูใหญ่
โรงเรียนคาทอลิกในกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2526.
- วิภาดา ลันจิตติ. ปัจจัยที่ส่งผลต่อขวัญของครูโรงเรียนคาทอลิก สังกัดอัครสังฆมณฑลกรุงเทพ
(ศึกษาเฉพาะเขตกรุงเทพมหานคร). ปรินญาศิลปศาสตร์มหาบัณฑิต
สถาบันเทคโนโลยีสังคม (เกริก). 2533.
- วิเศษ วิเชียร. ประวัติศาสตร์คืออะไร. กรุงเทพมหานคร : ภาควิชาประวัติศาสตร์
คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางเขน, 2523.
- วีระศักดิ์ วนาโรจน์สุวิชัย. ประวัติกันยายนตลอดปี. นครปฐม : วิทยาลัยแสงธรรม, 2528.
- วุฒิชัย มุลศิลป์. การปฏิรูปการศึกษาในรัชสมัยรัชกาลที่ 5. กรุงเทพมหานคร :
โรงพิมพ์สมาคมสังคมศาสตร์แห่งประเทศไทย, 2516.
- ศนิชา กาเจริญ. วัฒนาการการจัดการศึกษาในระดับประถมศึกษาให้แก่เยาวชนสตรีไทย
ในระหว่างปีพุทธศักราช 2414 จนถึงปีพุทธศักราช 2535. วิทยานิพนธ์ปริญญา
มหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2536.
- ศิลปากร, กรม. เรื่องราวของคณะสังฆราชฝรั่งเศสในราชอาณาจักรสยาม. แปลโดย
เพียงฤทัย ตันติธีรวิทย์. กรุงเทพมหานคร : ห้างหุ้นส่วนสามัญนิติบุคคล สหประชา
พาณิชย์, 2526.
- ศึกษาธิการ, กระทรวง. 100 ปี กระทรวงศึกษาธิการ กรุงเทพมหานคร : อมรินทร์
นริ้งดั่งกรู๊พ, 2535.
- . 200 ปี ของการศึกษาไทย. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว,
2526.
- . "หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533).
กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์กรมการศาสนา, 2532.
- ศุภวรรณ รัตนวุฒา. พัฒนาการของหลักสูตรและการสอนจริยศึกษาในระดับประถมศึกษา
ตั้งแต่พุทธศักราช 1826 จนถึงพุทธศักราช 2530. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2534.

- ศูนย์คำสอนกรุงเทพมหานคร. ทิศทางการสอนคำสอนในประเทศไทย. กรุงเทพมหานคร : บริษัท เจ ซี ซี การพิมพ์ จำกัด, 2538.
- ส. พลายน้อย, (นามแฝง). ชาวต่างชาติในประวัติศาสตร์ไทย. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร : บริษัทดวงพิทยา, 2516.
- . สารานุกรมประวัติศาสตร์ไทย (ฉบับปรับปรุงใหม่). พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพมหานคร : อักษรพิทยา, 2532.
- สนั่น เมืองวงษ์. ประวัติศาสตร์ไทยธนบุรี - รัตนโกสินทร์. พิมพ์ครั้งที่ 2 สงขลา : ภาควิชาประวัติศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา, 2518.
- สภาการศึกษาคาทอลิกแห่งประเทศไทย. ปรัชญาและนโยบายของการศึกษาคาทอลิก มติและข้อเสนอแนะจากการประชุมและการสัมมนาประจำปี ระหว่างปี ค.ศ. 1969 - ค.ศ. 1995. กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ, 2539. (จัดพิมพ์ในวโรกาสฉลองกาญจนาภิเษก).
- . แสงสว่างและความจริง. กรุงเทพมหานคร : บริษัทจูนัมบลิชซิ่ง จำกัด, 2539. (จัดพิมพ์เนื่องในโอกาส 330 ปี ของการศึกษาคาทอลิกในประเทศไทย ค.ศ. 1665-1995).
- สภาการศึกษาคาทอลิก, สมาคม. สภาการศึกษาคาทอลิก ประเทศไทย. กรุงเทพมหานคร : 2533.
- สมจิตร พึ่งพรพร ปรัชญาการศึกษาับการศึกษาคาทอลิกในประเทศไทย. สารนิพนธ์ หลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรบัณฑิต วิทยาลัยแสงธรรม, 2532.
- สมณะกระทรวงเพื่อการอบรมคาทอลิก. โรงเรียนคาทอลิก. นครปฐม : วิทยาลัยแสงธรรม, 2538.
- สมบูรณ์ แสงประสิทธิ์. การสอนคำสอนในโรงเรียนคาทอลิก. ใน การศึกษาคาทอลิก ในประเทศไทย สิงหาคม 2532 - กรกฎาคม 2533. หน้า 101-108 กรุงเทพมหานคร : สภาการศึกษาคาทอลิกแห่งประเทศไทย, 2533.

- สมศรี กิจนัทย์. ความต้องการได้รับการพัฒนาของผู้บริหารโรงเรียนคาทอลิก
สังกัดสังฆมณฑลกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร 2530.
- สมาคมครูโรงเรียนราษฎร์แห่งประเทศไทย. ประวัติการโรงเรียนราษฎร์ในเมืองไทย
และทำเนียบโรงเรียนราษฎร์. พระนคร : ห้างหุ้นส่วนจำกัดศิวิล, 2514.
(จัดพิมพ์เพื่อเฉลิมฉลองพระเกียรติเนื่องในวันรัชดาภิเษก 9 มิถุนายน 214).
- สมาคมสภาการศึกษาคาทอลิก (ประเทศไทย). การศึกษาคาทอลิก ในประเทศไทย
สิงหาคม 2536 - กรกฎาคม 2537. กรุงเทพมหานคร : บริษัทจูนับลิชชีง
จำกัด, 2537.
- . การศึกษาคาทอลิก ในประเทศไทย สิงหาคม 2537 - กรกฎาคม 2538.
กรุงเทพมหานคร : สภาการศึกษาคาทอลิก (ประเทศไทย), 2538.
- สะอาด ไชยวัฒน์. การศึกษาประวัติศาสตร์เปรียบเทียบงานธรรมทูตของโรมันคาทอลิก
กับโปรเตสแตนต์ในประเทศไทย. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ธรรมทูต, 2519.
- สายอรุณ วิมลรัตน์. วิจัยและการสอนการศึกษาคาทอลิกในประเทศไทย. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ธรรมทูต, 2537.
- สารคดี, สำนักงาน. ประวัติพระศาสนจักรสากลและพระศาสนจักรในประเทศไทย
พิมพ์ครั้งที่ 2. พระนคร : โรงพิมพ์บริษัทไทยหัตถการพิมพ์ จำกัด , 2510.
- สิริยา จุลปานนท์. การจัดการประถมศึกษาของไทยในช่วงพุทธศักราช 2438 - 2475.
วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2533.
- ล้อมวลชนคาทอลิกประเทศไทย, แผนกการพิมพ์. ทำเนียบโรงเรียนคาทอลิก.
กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์อัสสัมชัญ, (ม.ป.ป.).
- สุนากรรณ ศิวะบวร. สภาพและปัญหาการบริหารงานบุคลากร โรงเรียนในเครือคณะภคินี
เซนต์ปอล เดอ ชาร์ต. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย,
2532.

- สุภา ฟื้นนาค. พระราชประวัติ "9 รัชกาล". (ม.ป.ท., ม.ป.ป.).
- สุรัชย์ ชุ่มศรีพันธุ์. ประวัติศาสตร์พระศาสนจักรในประเทศไทย สมัยรัตนโกสินทร์ยุคต้น คาทอลิกกับสังคมไทยในประวัติศาสตร์ไทยสมัยรัชกาลที่ 5 ใน เอกสารทางวิชาการ เพื่อประกอบการสัมมนา คริสตศาสนาในบริบทไทย จัดโดยคณะศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยพายัพ เชียงใหม่ 26-28 มีนาคม 1992.
- สุรสิทธิ์ สุขชัย. สภาพปัญหาการบริหารงานบุคคลของ โรงเรียนในเครือมูลนิธิคณะเซนต์คาเบรียล แห่งประเทศไทย ปรินันท์การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2535.
- สุรางค์ ใต้วระกุล. จิตวิทยาการศึกษา. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย, 2536.
- สุวรรณรัตน์ ทรงศักดิ์ศรี. การบริหารงานวิชาการโรงเรียนประถมศึกษา ในทัศนะของ ผู้บริหารโรงเรียนและครูหัวหน้าหมวดในเครือโรงเรียนคาทอลิก เขตกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2538.
- เสรี พงศ์นิค. คาทอลิกกับสังคมไทย สี่ศตวรรษแห่งคุณค่าและบทเรียน. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร : เจริญวิทยการพิมพ์, 2527.
- . ศาสนาคริสต์. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์เอ็ดลิสัน, 2529.
- แสงธรรม, วิทยาลัย. ประวัติพระศาสนจักรคาทอลิกไทย สมัยกรุงศรีอยุธยา - สังคายนาวาติกันที่ 2 (พ.ศ. 2098 - พ.ศ. 2508). นครปฐม : วิทยาลัยแสงธรรม, 2533.
- คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. นโยบายการศึกษาของประเทศไทย. กรุงเทพมหานคร : กองส่งเสริมและเผยแพร่การศึกษา, 2524.
- สำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงศึกษาธิการ. การจัดการศึกษาไทยตามแผนการศึกษาแห่งชาติ : อดีต - ปัจจุบัน. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์อักษรไทย, 2530.
- สำนักงานเลขาธิการนายกรัฐมนตรี. พระบรมราชจักรีวงศ์กับกรุงเทพมหานคร. กรุงเทพมหานคร : บริษัทธรรมดาเพรส จำกัด, 2537.

- ลำลี ทองธิว. โรงเรียนมิชชันนารี ใน ความคิดและภูมิปัญญาไทยด้านการศึกษา.
หน้า 73-81 พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย,
2535.
- หลุยส์ กอดซ์ลัค. การเข้าใจประวัติศาสตร์ : มุมมองว่าด้วยระเบียบวิธีประวัติศาสตร์
แปลโดย ธิติมา พิทักษ์ไพรวรรณ กรุงเทพมหานคร : ภาควิชาประวัติศาสตร์
คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2524.
- หลุยส์ โบวีโน. ประวัติศาสตร์ภราดาคณะเซนต์คาเบรียล. แปลโดย สุรเดช วิสุทธีวรรณ
พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ. ม.ป.ป.
- อรวรรณ จันทร์ชโล. พฤติกรรมการบริหารของครูใหญ่ตามการรับรู้ของครูที่ส่งผลต่อ
ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครู โรงเรียนคาทอลิกสังกัดอัครสังฆมณฑล
กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2536.
- อนุรักษ์ นิธิภัทรภรณ์. ลักษณะเฉพาะของการศึกษาเซนต์คาเบรียล. กรุงเทพมหานคร :
มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ, 2539.
- อรุณี สติถยาภักดิ์กุล. วิชาการของหลักสูตรและวิธีสอนภาษาไทยระดับประถมศึกษา.
วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2524.
- อัครสังฆมณฑลกรุงเทพมหานคร, ฝ่ายการศึกษา. การประชุมใหญ่ผู้บริหารโรงเรียนสมัย
สามัญ ครั้งที่ 1/2534. (ม.ป.ท., ม.ป.ป.).
- . สัมมนาผู้บริหารโรงเรียนของอัครสังฆมณฑล กรุงเทพมหานครครั้งที่ 4 เรื่อง
"มาตรฐานคุณภาพการศึกษา การติดตามและการประเมินผล 26-29 ตุลาคม 2535.
ม.ป.ท., ม.ป.ป.).
- อัสสัมชัญ, โรงเรียน. ศตวรรษอัสสัมชัญ อนุสรณ์ครบรอบ 100 ปี. กรุงเทพมหานคร :
บริษัทประชาชนจำกัด, (ม.ป.ป.).
- อัสสัมชัญ คอนแวนต์, โรงเรียน. จตุราสัติสมโภช โรงเรียนอัสสัมชัญ คอนแวนต์.
(ม.ป.ท., ม.ป.ป.). (จัดพิมพ์เนื่องในโอกาส 84 ปี โรงเรียนอัสสัมชัญ
คอนแวนต์ 1905-1989).

อัสสัมชัญศรีราชา, โรงเรียน. อนุสรณ์โรงเรียนอัสสัมชัญศรีราชา 2535-2536.

(ม.ป.ท., ม.ป.ป.).

———. 50 ปี อัสสัมชัญศรีราชา. (ม.ป.ท., ม.ป.ป.).

อารีรัตน์ น้ำเพชร. การศึกษาพัฒนาการของหลักสูตรภาษาอังกฤษระดับประถมศึกษา
ตั้งแต่พุทธศักราช 2435-2528. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย, 2529.

อินทรีย์ บัวสมบูรณ์. การศึกษาการพัฒนาหลักสูตรวิชาภาษาอังกฤษในโรงเรียนคาทอลิก
สังกัดสภาการศึกษาคาทอลิกแห่งประเทศไทย. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2536.

อูร์สุลิน, โรงเรียน. แนวการศึกษาของโรงเรียนอูร์สุลินในประเทศไทย.

กรุงเทพมหานคร : ห้างจำกัดอุดมศึกษา, 2532.

Van Khoi, Joseph. Christian Missionaries and Thai Education. PH.D
Dissertation, St. Louis University. 1972.

สัมภาษณ์

ผู้บริหารโรงเรียน

- บุญประจักษ์ ธรรมานนท์. (มาแมร์). อดีตอธิการโรงเรียนมาแตร์เดอีวิทยาลัย.
สัมภาษณ์. 11 มีนาคม 2541.
- มีศักดิ์ ว่องประชาภูส. (ภราดา). อธิการโรงเรียนอัสสัมชัญสาขาง. สัมภาษณ์,
27 กุมภาพันธ์ 2541.
- ยอห์น แมรี่. (ภราดา). อดีตอธิการเจ้าคณะแขวงคณะภราดาเซนต์คาเบรียล
แห่งประเทศไทย. สัมภาษณ์. 21 กุมภาพันธ์ 2541.
- ราฟาแอล ทุมมาภานนท์. (ภราดา). อดีตผู้บริหารโรงเรียนอัสสัมชัญธนบุรี. สัมภาษณ์,
7 มกราคม 2541.
- วิทยา ศุภวิรัตน์. (บาทหลวง). อดีตอธิการโรงเรียนกุศลาภิวัฒนา. สัมภาษณ์,
9 กุมภาพันธ์ 2541.
- วิรัตน์ แพร่ศิริ. (บาทหลวง). อดีตอธิการโรงเรียนนักบุญยอแซฟ. สัมภาษณ์,
10 เมษายน 2541.
- ศิริชัย พอนชีกา. (ภราดา). อธิการเจ้าคณะแขวงคณะภราดาเซนต์คาเบรียล
แห่งประเทศไทย. สัมภาษณ์. 14 ธันวาคม 2540.
- สุมิตรา พงศธร. อาจารย์ใหญ่โรงเรียนมาแตร์เดอีวิทยาลัย. สัมภาษณ์,
19 พฤศจิกายน 2540.
- สุรสิทธิ์ สุขชัย. (ภราดา). อธิการโรงเรียนอัสสัมชัญสาขารอง. สัมภาษณ์,
24 พฤศจิกายน 2540.
- อาพันธ์ ปวีชาวุฒิ. (ภราดา). อธิการโรงเรียนอัสสัมชัญธนบุรี. สัมภาษณ์ 3 มีนาคม 2541.

ครูผู้สอนในโรงเรียนคริสตัง

- ขวัญตา จรรย์สภิตย์กุล. ครูผู้สอนโรงเรียนอัสสัมชัญธนบุรี. สัมภาษณ์. 11 มีนาคม 2541.
- จรัส น้อยอิม. ครูผู้สอนโรงเรียนอัสสัมชัญธนบุรี. สัมภาษณ์. 21 มกราคม 2541.
- หวิ ปัญญา. ครูผู้สอนโรงเรียนอัสสัมชัญสาขาง. สัมภาษณ์. 28 กุมภาพันธ์ 2541.
- นพวรรณ ศิริวังโส. ครูผู้สอนโรงเรียนอัสสัมชัญธนบุรี. สัมภาษณ์. 10 มีนาคม 2541.
- บุรี พันธพานิช. ครูผู้สอนโรงเรียนอัสสัมชัญศรีราชา. สัมภาษณ์. 8 มีนาคม 2541.

- ปรีศณีย์ เรืองนึ่ง. ครูผู้สอนโรงเรียนอัสสัมชัญธนบุรี. สัมภาษณ์, 11 มีนาคม 2541.
- เปรมบุรุษ วัฒนพานิช. ครูผู้สอนโรงเรียนอัสสัมชัญธนบุรี. สัมภาษณ์, 25 กุมภาพันธ์ 2541.
- วรุณชัย อธิษาศาสตร์. อดีตครูผู้สอนโรงเรียนคาราสุมพร. สัมภาษณ์, 8 มีนาคม 2541.
- ลุมิตรา พงศธร. ครูผู้สอนโรงเรียนมาแตร์เดอีวิทยาลัย. สัมภาษณ์, 19 พฤศจิกายน 2540.
- ถาวร ศิลากา. ครูผู้สอนโรงเรียนมงฟอร์ต. สัมภาษณ์, 12 พฤศจิกายน 2540.

ศิษย์เก่า

- กนิษฐ์ ชัยสาร. ศิษย์เก่าโรงเรียนอัสสัมชัญบางรัก. สัมภาษณ์, 4 กรกฎาคม 2540.
- เจษฎา ศิริรัฐนิคม. ศิษย์เก่าโรงเรียนอัสสัมชัญศรีราชา. สัมภาษณ์, 9 กรกฎาคม 2540.
- ชัยยุทธ กุลพฤษดิ์. ศิษย์เก่าโรงเรียนอัสสัมชัญบางรัก. สัมภาษณ์, 14 สิงหาคม 2540.
- เปรมบุรุษ วัฒนพานิช. ศิษย์เก่าโรงเรียนอัสสัมชัญสาขาวาง. สัมภาษณ์, 25 กุมภาพันธ์ 2541.
- ไพบุลย์ กรองแก้ว. ศิษย์เก่าโรงเรียนอัสสัมชัญอุบลราชธานี. สัมภาษณ์, 21 ตุลาคม 2540.
- ไพบุลย์ สิทธิสก. ศิษย์เก่าโรงเรียนมงฟอร์ต. สัมภาษณ์, 19 กันยายน 2540.
- ไพโรจน์ พันแสง. ศิษย์เก่าโรงเรียนอัสสัมชัญสาขาวาง. สัมภาษณ์, 24 กุมภาพันธ์ 2541.
- อดิสร สุวรรณตรา. ศิษย์เก่าโรงเรียนเซนต์คาเบรียล. สัมภาษณ์, 12 พฤศจิกายน 2540.
- อภิรัตน์ สุวรรณตรา. ศิษย์เก่าโรงเรียนเซนต์คาเบรียล. สัมภาษณ์, 4 มกราคม 2541.
- อุมา สุขนธมาน. ศิษย์เก่าโรงเรียนมาแตร์เดอีวิทยาลัย. สัมภาษณ์, 12 มีนาคม 2541.

ภาคผนวก

คริสต์ศาสนานิกายโรมันคาทอลิกและการแพร่ธรรมในประเทศไทย

คริสต์ศาสนานิกายโรมันคาทอลิกและการแพร่ธรรมในประเทศไทย

ในการศึกษาเพื่อให้เข้าใจในการจัดการศึกษาระดับประถมศึกษาที่จัดโดยมิชชันนารี นิกายโรมันคาทอลิก ซึ่งในอดีตที่ผ่านมาจนถึงไม่กี่ทศวรรษที่แล้วเป็นการศึกษาสำหรับเด็ก สุกหลอนชาวคาทอลิกเป็นสำคัญนั้น จึงเป็นจะต้องเข้าใจพื้นฐานความเชื่อ ค่านิยม และวิถีชีวิตของคริสตชนอันได้รับอิทธิพลจากศาสนา ทั้งนี้เนื่องจากศาสนาเมืงพยายามที่จะเป็นที่ยึดเหนี่ยวทางจิตใจ เป็นอุดมการณ์สูงสุดที่กำหนดเส้นทางเดินในวิถีชีวิตของมนุษย์ และเป็นวัฒนธรรมที่กำหนดวิถีปฏิบัติต่าง ๆ ของสังคมในชุมชนที่นับถือศาสนานั้น ๆ ในบทนี้จะกล่าวถึงความเชื่อที่เป็นปรัชญาและเป็นอุดมการณ์ของคริสต์ศาสนานิกายโรมันคาทอลิก ตลอดจนสาระสำคัญต่าง ๆ ของศาสนา รวมทั้งการเผยแพร่ศาสนาซึ่งชาวคาทอลิกเรียกว่า การแพร่ธรรมที่เกิดขึ้นในประเทศไทย เพื่อเป็นพื้นฐานในการทำความเข้าใจเหตุผลที่มาของการดำเนินการต่าง ๆ ในการจัดการศึกษาระดับประถมศึกษาของมิชชันนารี นิกายโรมันคาทอลิกต่อไป ซึ่งแบ่งเป็น 2 ตอนใหญ่ ๆ ได้แก่

ตอนที่ 1 คริสต์ศาสนานิกายโรมันคาทอลิก

ตอนที่ 2 การแพร่ธรรมในประเทศไทย

รายละเอียดของแต่ละตอน มีดังนี้

ตอนที่ 1 คริสต์ศาสนานิกายโรมันคาทอลิก

ความหมาย ความเป็นมา และข้อความเชื่อต่าง ๆ ทางศาสนา

ความหมาย

ศาสนาคริสต์ (Christianity) หมายถึง ศาสนาที่มีพระเยซูคริสต์เจ้า (Jesus Christ) เป็นพระศาสดาหรือผู้นำศาสนา เป็นผู้ประกาศสั่งสอน เทศนา เพื่อให้ชนชาติอิสราเอล (ชาวยิว) และประชาชนทั่วโลกได้รู้จักพระเป็นเจ้า (God)

คริสต์ศาสนิกชน (Christian) หมายถึง ผู้ที่มีความเชื่อในคำสั่งสอนของพระเยซูคริสต์เจ้า (Jesus Christ) และผู้ที่สืบต่อจากพระองค์ คือนักบุญเปโตร (St. Peter)

และพระสันตะปาปา (Pope) ซึ่งเป็นผู้ที่ได้รับตำแหน่งสืบทอดจากท่านนักบุญเปโตร เป็นประมุขของพระศาสนา

นิกายต่าง ๆ ของศาสนาคริสต์

1. โรมันคาทอลิก (Roman Catholic Church) นิกายนี้เชื่อในพระเจ้า (God) อย่างสูงสุด เพราะเชื่อว่าพระเจ้าจะทรงหาทางช่วยให้พ้นทุกข์ และยึดมั่นต่อคำสอนในคัมภีร์ไบเบิล

2. ออร์ทอด็อกซ์ตะวันออก (Eastern Orthodox Christian) เกิดขึ้นเมื่อคริสต์ทศวรรษที่ 11 นิกายนี้ไม่มีสันตะปาปา มีจุดเน้นที่การต้องการพ้นทุกข์ในชาตินี้ แต่มีพระเพราะต้องการให้ทำหน้าที่เป็นสื่อกลางระหว่างมนุษย์กับพระเป็นเจ้า พระแต่งงานได้ ไม่สนใจการแสวงหาสมาชิกใหม่

3. โปรเตสแตนต์ (Protestant Christian) เกิดขึ้นเมื่อ ค.ศ. 1517 เมื่อมาร์ตินลูเธอร์ (Martin Luther) ทำการคัดค้านพระสันตะปาปา และพระราชาคณะในสมัยนั้นที่บัญญัติเกินขีดความต้องการของพระเป็นเจ้า เพื่อสร้างความโอโรโงงของตนเองเท่านั้น จึงเกิดนิกายใหม่ขึ้นมา โดยมีหลักว่าการพ้นทุกข์ไม่เกี่ยวข้องกับนิกายคาทอลิก และพระสันตะปาปาสรุปแล้วเป็นการคัดค้านระบบของวัด ไม่ใช่คัดค้านคำสอน

ประวัติความเป็นมาของศาสนา

คริสต์ศาสนา เริ่มต้นจากสัมพันธระหว่าง พระ กับ มนุษย์ โดยเริ่มต้นตั้งแต่การสร้างโลก ซึ่งในพระคัมภีร์ได้กล่าวไว้ในหนังสือปฐมกาล อันเป็นหนังสือเล่มแรกในพระคัมภีร์ที่ได้กล่าวว่าพระทรงสร้างสรรพสิ่งทั้งหลาย รวมทั้งมนุษย์ด้วย ซึ่งถือว่าเป็นสิ่งสร้างที่ประเสริฐที่สุด ที่พระสร้างขึ้นมา คริสต์ศาสนาจึงมีความเชื่อว่า ทุกสิ่งทุกอย่างเกิดขึ้นเองไม่ได้ จะต้องเป็นผู้สร้าง (Creator) และเป็นต้นเหตุของสรรพสิ่งทั้งหลาย ซึ่งเรียกว่า พระเจ้า (God)

พระเจ้าทรงสร้างมนุษย์เป็นชาย และหญิง ให้ทั้งสองอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุขในสวนเอเดน (ดินแดนแห่งความสุข) แต่มนุษย์หาได้พึงพอใจในความสุขที่ตนได้รับไม่ จึงได้ทำผิดต่อพระเจ้าโดยขัดคำสั่งของพระองค์ในพระคัมภีร์แล้วว่า อาดัมและฮีน (ชาย-หญิง)

พระเยซูเจ้าทรงเริ่มเทศนาสั่งสอน เมื่อมีพระชนมายุได้ 30 พรรษา มีสานุศิษย์
พวกแรกที่ติดตามพระองค์ จำนวน 12 คน เช่น

นักบุญเปโตร (St. Peter) (พระสันตะปาปาองค์แรก)

นักบุญยอห์น (St. John)

นักบุญมัทธิว (St. Matthew) ซึ่งเป็นผู้เขียนพระคัมภีร์

ยูดาส ผู้ทรยศ (Judas) ผู้ขายพระเยซูเจ้าให้แก่คณะสงฆ์ เป็นต้น

พระเยซูเจ้าทรงถูกกล่าวหาว่า สั่งสอนในเรื่องที่ไม่ตรงกับคำสั่งสอนของบรรดา
คณะสงฆ์ และพวกคัมภีร์จารีย์ รวมทั้งหมวกหมายในสมัยนั้น เพราะพระองค์ต้องการให้
ประชาชนปฏิบัติตามจิตตารมณ์ของคำสั่งสอน โดยมิใช่ปฏิบัติตามตัวอักษรที่เขียนไว้หรือตาม
กฎเกณฑ์ที่มีอยู่เท่านั้น แต่ต้องการเน้นถึงบทบัญญัติแห่งความรัก ซึ่งบุคคลเหล่านั้นมิได้ดำเนิน
ชีวิตโดยการปฏิบัติกิจการแห่งความรัก พวกเขาดำเนินชีวิตโดยการถือกฎเกณฑ์ บทบัญญัติ
แต่เพียงภายนอกเท่านั้น หากได้มีความจริงใจที่จะดำเนินชีวิตให้สอดคล้องกับกฎเกณฑ์ต่าง ๆ
ไม่ พวกเขาเหล่านี้ไม่พอใจพระเยซูเจ้าและคิดหาวิถีกำจัดพระองค์ตลอดเวลา เพราะนับวัน
ความนิยมจากประชาชนที่มีต่อพระองค์ยิ่งทวีขึ้นอย่างมากมาย

พระเยซูเจ้าถูกจับไปเมเยนตี จับไปทรมาน และที่สุดถูกนำไปตรึงกางเขน และก่อน
สิ้นพระชนม์มีพระแม่มารีอา อยู่แทบเชิงกางเขนพร้อมกับบรรดาสานุศิษย์ พระเยซูเจ้าตรัสกับ
แม่พระว่า "นี่แน่ะลูกของท่าน" แล้วกล่าวกับสานุศิษย์ที่ยังอยู่ใกล้ ๆ ว่า "นี่แน่ะ แม่ของเจ้า"
พระแม่มารีอาจึงได้รับเกียรติและได้รับการยกย่องให้เป็นแม่ของบรรดาคริสตชนทั้งหลาย เรา
จึงเรียกพระนางว่า "แม่พระ"

เมื่อพระเยซูเจ้าสิ้นพระชนม์แล้ว เขาก็นำพระศพลงจากไม้กางเขน แล้วนำไปฝัง
ไว้ในคูหา (อุโมง) ในวันที่สาม พระองค์เสด็จกลับคืนชีพ ซึ่งแสดงว่า พระองค์มิใช่ชนะต่อ
ความตาย และได้ประทานพระจิตเจ้าลงมายังบรรดาอัครสาวก ทำให้พวกเขาเริ่มกำลัง
เข้มแข็ง และออกไปเทศนาสั่งสอน มีคนเป็นจำนวนมาก มีความเชื่อในคำสั่งสอนของบรรดา
อัครสาวก และมีคนเป็นจำนวนมากได้เข้ามาเชื่อถือคำสั่งสอน สืบต่อกันมาจนถึงปัจจุบันนี้
คริสตศาสนาได้เผยแพร่ขยายตัวจากกรุงเยรูซาเล็ม ในตะวันออกกลางสู่ภูมิภาค
ทุกส่วนทั่วโลก เนื่องจากสาเหตุสำคัญ 3 ประการ คือ (วิทยาลัยแสงธรรม, 2533)

ไม่หลงเชื่อคำหลอกลวงของปีศาจ (Satan) ซึ่งหลอกลวงให้ทั้งคู่หลงทำความผิดโดยขัดคำสั่งของพระเจ้า ฉะนั้นมนุษย์จึงได้รับผลกรรมตามสนอง โดยได้รับความทุกข์ยากลำบากต่าง ๆ ในชีวิตต้องหากินด้วยความทุกข์ยากลำบากและที่สุดจะกลับกลายเป็นดินไป

จากข้อความในพระคัมภีร์ตอนนี้สรุปได้ว่า

1. พระเจ้า เป็นผู้สร้างสรรพสิ่งทั้งหลาย รวมทั้งมนุษย์ด้วย เพื่อให้ได้รับความสุข
2. มนุษย์ได้ทำผิดคำสั่งของพระเจ้า เพราะอยากจะเป็นใหญ่เท่าพระ หรือจงหอง
3. มนุษย์ได้รับกรรมตามสนอง โดยจะต้องดำเนินชีวิตในโลกนี้ด้วยความทุกข์ลำบาก

จนสิ้นลมหายใจ

ต่อจากนั้น มนุษย์ได้สืบเผ่าพันธุ์มาเรื่อย ๆ มีลูกหลานมากมาย จนมาถึงในสมัยพระเยซูเจ้า บังเกิดซึ่งเป็นการเริ่มต้นคริสตศักราช คำว่า "พระเยซูเจ้า" หรือ "พระคริสตเจ้า" หรืออาจเรียกรวมกันว่า "พระเยซูคริสตเจ้า" ซึ่งในศาสนาคริสต์ถือว่าพระเยซูคริสตเจ้าทรงเป็นพระเป็นเจ้าแท้และมนุษย์แท้

พระเยซูคริสตเจ้า ทรงเป็นพระบุตรของพระเจ้าที่ลงมาบังเกิดเป็นมนุษย์โดยบังเกิดจาก "พระนางพรหมจารีมารีย์" (พระแม่มารี - St. Mary) ซึ่งเป็นแม่ของพระเยซูเจ้า ส่วนผู้ที่เป็นบิดาผู้ดูแล คือ "นักบุญยอแซฟ" (St. Joseph) การปฏิสนธิของพระเยซูเจ้านั้นอาศัยฤทธิ์อำนาจของพระจิตเจ้า ดังนั้นการบังเกิดมาของพระองค์จึงไม่เหมือนกับทารกทั่ว ๆ ไป เพราะมิได้ทำให้พระนางมารีย์ ต้องสูญเสียพรหมจรรย์

พระเยซูเจ้าบังเกิดมาในถ้ำเลี้ยงสัตว์ ณ ตำบลเบทเลแฮม แคว้นยูดาห์ (ยูเดีย) ในดินแดนปาเลสไตน์ ซึ่งเป็นประเทศอิสราเอลในปัจจุบัน การบังเกิดมาในสภาพเช่นนี้ เพื่อสอนมนุษย์ทุกคนว่าแม้พระองค์ทรงเป็นพระเป็นเจ้า แต่ก็ยอมสละเกียรติ ถ่อมองค์ลงมา เหมือนกับมนุษย์ทั้งหลาย เป็นคนยากจนเป็นการเตือนใจบรรดาคริสตชนว่า ให้ยินดีถ่อมตน ไม่เยอหยิ่ง จงหอง มีความสุภาพ รักความยากจน มีจิตใจมัธยัสถ์ ไม่ฟุ้งเฟ้อ และยอมรับความทุกข์ยากลำบากต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในชีวิตด้วยความยินดีและเต็มใจ รวมทั้งไม่ทอดทิ้งต่อชีวิต แต่พยายามสู้ทนต่ออุปสรรค โศกนาฏ ความทุกข์ยากลำบากต่าง ๆ ในชีวิตอย่างเข้มแข็ง โดยเลียนแบบอย่างชีวิตและคำสั่งสอนของพระองค์

1. ชาวคริสต์เริ่มจากนักบุญลูกา เป็นนักบุญแรก เชื่อว่าเวลาที่พระเยซูคริสต์เจ้า จะเสด็จกลับมาจะมีเขาวานาเกว่่าที่เคยคาคัดคิดกันไว้ จึงจำเป็นต้องสานต่อระหว่างการเสด็จมา ครั้งแรกและครั้งที่สองของพระคริสต์

2. ขบวนการของพระศาสนจักร เกิดขึ้นจากกรุงเยรูซาเล็มออกสู่ภายนอก มีผู้ใช้ จากวงนอกเข้าสู่กรุงเยรูซาเล็ม นักบุญปอล เป็นผู้นำในการชี้ให้เห็นว่า พระเยซูคริสต์ได้สิ้น พระชนม์ เพื่อประชาชาติทั้งมวล ไม่ได้มีไว้เฉพาะชาวฮิวเท่านั้น การกลับใจอย่างสมบูรณ์ จึงจะเกิดขึ้นได้ก็ต่อเมื่อชนชาติที่ไม่ใช่ฮิวทั้งหมดก็ได้เข้ามาอยู่ในพระศาสนจักรด้วย

3. การที่กรุงเยรูซาเล็มถูกทำลายโดยอาณาจักรโรมัน ใน ค.ศ. 70 ทำให้ พระศาสนจักรไม่ได้มีจุดศูนย์กลางเฉพาะที่กรุงเยรูซาเล็มเพียงแห่งเดียวอีกต่อไป พระสังฆราช และพระสงฆ์คาทอลิกทั้งหลายผู้ถือว่าตนคือผู้รับตำแหน่งของบรรดาสาวก ซึ่งได้ออกจากประเทศ อิสราเอลไปประกาศศาสนาทั่วอาณาจักรโรมันและยุโรปในยุคกลางต่อมาตามคำสั่งสอนของ พระเยซูเจ้าที่ว่า "ท่านจงออกไปสั่งสอนนานาชาติ และทำให้เป็นศิษย์ของเรา จงไปรด ศีลล้างบาปแก่เขาในพระนามแห่งพระบิดา พระบุตร และพระจิต จงสั่งสอนให้เขาปฏิบัติตาม ทุกอย่างที่เขาได้สั่งสอนท่าน เราจะอยู่กับท่านตลอดไปจนสิ้นโลก" จึงออกเดินทางจากบ้าน เกิดเมืองนอน เพื่อไปเทศน์สอน เผยแพร่ศาสนาทั่วโลก เสียงต่อภัยอันตรายต่าง ๆ และไม่เคย คิดหรือหวังที่จะได้กลับบ้านเกิดของตนอีก

อย่างไรก็ตาม ตั้งแต่แรกเริ่มด้วยความเชื่อของชาวคริสต์ที่ว่ามิพระเจ้าเพียงแท้ เพียงพระองค์เดียวคือพระเจ้าที่ชาวคริสต์นับถือ นอกนั้นล้วนเป็นพระเท็จเทียม ซึ่งเป็นผลผลิต ของมนุษย์และปีศาจ

ต่อมานับตั้งแต่คริสต์วรรษที่ 15 ความรู้ทางศิลปะวิทยาและเทคนิควิทยาได้ทำให้ ชาวยุโรปสามารถเดินเรือไปสำรวจได้กว้างขวางอย่างที่ไม่เคยทำมาก่อน โปรตุเกสและสเปน เป็นสองชาติที่มีกองเรือยิ่งใหญ่ที่สุดในสมัยนั้น จึงได้ทำการสำรวจค้นพบดินแดนใหม่ ๆ มากมาย และเนื่องจากทั้งสองเป็นชาติที่เป็นคริสตชนอย่างเหนียวแน่น จึงให้ความสนใจเป็นอันดับแรก ที่จะทำให้ประชาชนที่พบใหม่เหล่านี้ได้เข้ามาเป็นคริสตชนด้วย ในสมัยนี้พระสันตะปาปา ไม่มี ธรรมทูต และทุนทรัพย์เพียงพอที่จะจัดการงานประกาศพระวรสารให้ดำเนินไปได้จึงได้ทรง มอบหมายให้ประเทศโปรตุเกสรับภาระนี้ไปทำ ดังนั้นจึงกล่าวได้ว่างานประกาศพระวรสาร

ในขณะนี้ เป็นงานของพระราชแห่งประเทศโปรตุเกส พระสงฆ์คาทอลิกที่เข้ามาในประเทศไทย กลุ่มแรกจึงเป็นชาวโปรตุเกสเอง

หลักธรรมของศาสนา

1. ศาสนาคริสต์ เชื่อว่ามีพระเจ้า (God) เป็นผู้สร้างสรรพสิ่งทั้งหลายในสากลจักรวาลด้วยฤทธิ์อำนาจของพระองค์
2. พระเจ้าเป็นจิตบริสุทธิ์ (Pure Spirit) มิใช่สสาร จึงต้องไม่ได้ ไม่มีการเกิด ไม่มีการตาย ไม่มีต้นไม่มีปลาย อยู่ตลอดอนันต์ ไม่มีสิ้นสุด เป็นองค์ความดีสูงสุด ความบริสุทธิ์ สักดิ์สิทธิ์สูงสุดในองค์พระเจ้า มีสามพระบุคคล คือ พระบิดา พระบุตร และพระจิต ทั้งสามพระบุคคล เรียกว่า "พระตรีเอกภาพ" (Holy Trinity)
3. พระบิดา หมายถึง พระผู้สร้างสรรพสิ่งทั้งหลาย
พระบุตร หมายถึง พระเยซูคริสต์เจ้า (Jesus Christ) ที่เสด็จลงมาบังเกิดเป็นมนุษย์ เทศนาสั่งสอน ได้รับความทุกข์ทรมาน สิ้นพระชนม์บนไม้กางเขน และกลับคืนชีพ เพื่อไถ่มนุษยชาติให้ได้รับความรอดพ้นจากอำนาจของบาป และความตายฝ่ายวิญญาณ
พระจิต หมายถึง องค์ความรัก องค์ความสว่าง สติปัญญา ในชีวิตของมนุษย์ทุกคนมีจิตวิญญาณที่พระเป็นเจ้าประทานให้กับมนุษย์ทุกคน ทำให้มนุษย์มีพระสถิตอยู่ในดวงใจ ซึ่งเราเรียกว่า "วิญญาณ" หรือ "จิต" ซึ่งเป็นศูนย์กลางของชีวิตมนุษย์ ทำให้มนุษย์ประพฤติตนอยู่ในศีลธรรมอันดีในหนทางที่ถูกต้อง ดังนั้นจิตจึงควบคุมกาย
4. พระสร้างมนุษย์มาเพื่อ ให้รู้จักพระ รักพระ และปรนนิบัติพระองค์บนแผ่นดินนี้ เพื่อจะได้ไปอยู่ร่วมสุขกับพระองค์ในสวรรค์ ดังนั้น เราจึงถือว่ามนุษย์ทุกคนเป็นลูกของพระเจ้า และมนุษย์ที่พระเจ้าสร้างขึ้นมา นั้น ประกอบด้วยร่างกาย และวิญญาณ ซึ่งรวมกันเป็น ชีวิต ถ้าวิญญาณแยกออกจากร่างกาย ก็ถือว่าบุคคลนั้นจบชีวิตลง พระเจ้าทรงสร้างมนุษย์ให้มีอิสระเสรีภาพ ที่จะกระทำความดีหรือความชั่ว ก็ได้ ขึ้นอยู่กับน้ำใจและการตัดสินใจของมนุษย์เอง การทำดี - ชั่ว แม้บางครั้งไม่ปรากฏผลให้เห็นในชีวิตบนโลกนี้ แต่จะปรากฏผลแน่นอนในชีวิตหลังความตาย

5. บทบัญญัติที่สำคัญที่สุดของคริสต์ศาสนา คือบัญญัติแห่งความรัก "จงรักพระเป็นเจ้า
 สิ้นสุดดวงใจ สิ้นสุดสติปัญญา สิ้นสุดกำลังและรักผู้อื่นเหมือนรักตนเอง" (เมธ. 22, 37-38)
 โดยเน้นความรักแท้ที่เต็มเปี่ยมไปได้ระยะความเมตตากรุณา ความเสียสละ เป็นการมอบอุทิศตน
 ให้กับผู้ที่เรารัก ซึ่งจะก่อให้เกิดความสุขอย่างมีรูจิม

6. คริสต์ศาสนาแบ่งความรักออกเป็น 3 ระดับ คือ

ระดับพื้นฐาน เป็นความรักที่ไม่ทำร้ายผู้อื่น ไม่ว่าจะด้วยความคิด คำพูด
 หรือกิจการ

ระดับที่สอง เป็นความรักที่ให้อภัยในความผิดพลาด บทพร่องของผู้อื่น
 ไม่ผูกอาฆาตพยาบาท ไม่ผูกใจเจ็บ ไม่คิดแค้น ยินดี
 ให้อภัยเสมอ

ระดับสูงสุด เป็นความรักที่ยอมสละทุกสิ่งทุกอย่าง แม้กระทั่งชีวิตแก่คนที่ตนรัก
 ดังเช่น พ่อแม่สละชีวิตของตน ยอมตายเพื่อลูกได้ เป็นความรัก
 ที่สูงที่สุด

7. นักบุญเปาโล (St Paul) ได้กล่าวถึงความรักในบทจดหมายของท่าน

(1คร. 13, 1-7) ว่าดังนี้ "แม้ข้าพเจ้าจะสามารถพูดภาษาแปลก ๆ ได้ เป็นภาษามนุษย์ที่ดี
 ภาษาทูตสวรรค์ก็ดี แต่ถ้าปราศจากความรัก ข้าพเจ้าก็เป็นเสมือนฆ้องหรือฉาบ ที่ส่งเสียงดัง
 อึกทึก แม้ข้าพเจ้าจะเป็นผู้ประกาศพระวาจาของพระเจ้า เทศน์สอนและเข้าใจถึงความลึกกลับ
 ทั้งปวง มีความรู้มากมาย มีความเชื่อพอที่จะเคลื่อนภูเขาได้ แต่ถ้าปราศจากความรักแล้ว
 ก็หาประโยชน์อันใดไม่

ความรักยอมเสียสละ อดทนนาน ทำคุณให้ ไม่อิจฉา ไม่อวดตัว ไม่หยาบคาย
 ความรักทนได้ทุกอย่าง แม้ความผิดของผู้อื่น ไม่ชื่นชมในการประพฤติดี แต่ยินดีในการ
 ประพฤติชอบ มีสามสิ่งที่สำคัญคือ ความเชื่อ ความวางใจ ความรัก ที่สำคัญที่สุดก็คือความรัก

8. ในการดำเนินชีวิตคริสตชนนั้น ก็มีหลักยึดถือคล้ายคลึงกับศาสนาอื่น ๆ คือ
 ทำดีได้ดี ทำชั่วได้ชั่ว ทำดีได้ไปสวรรค์ ทำชั่วต้องตกนรก ต้นไม้เอนไปทางไหน ก็มักจะล้มลง
 ทางนั้น ดังนั้น ถ้าประพฤติด่างกรรมดีตลอดชีวิต เมื่อสิ้นใจไป ก็จะได้รับความสุขนิรันดร ตาม
 ผลกรรมที่ตนได้ก่อไว้

9. สวรรค์มิใช่เป็นสถานที่ที่อยู่บนฟ้า แต่เป็นสภาพของความสุขนิรันดร์ คือได้ชีวิตสนิทกับพระเจ้า ส่วนนรกก็มีได้อยู่ใต้ดิน แต่เป็นสภาพของความทุกข์นิรันดร์

10. มนุษย์ทุกคน เกิดมาคนเดียว ตายคนเดียว เมื่อตาย วิญญาณแยกออกจากร่างกายเพื่อไปรับการพิพากษาว่า ตลอดชีวิตที่อยู่ในโลกนี้ ได้ปฏิบัติตนเช่นไร ถ้าทำดีมาตลอด ก็จะได้รับความสุข เราเรียกว่า "นักบุญ" (Saint) ศาสนาคริสต์จึงเน้นถึงความเชื่อในเรื่องชีวิตนิรันดร์ (Eternal life) คือเป็นสภาพของชีวิตหลังจากความตายว่าจะได้รับความสุขนิรันดร์หรือทุกข์นิรันดร์

11. พระเยซูเจ้าทรงเทศนาสั่งสอนถึง "มหาบุญลาก 8 ประการ" (มธ.5,3-12) ว่าดังนี้คือ

บุญของเขาคือใจยากจน	เหตุว่า พระราชาสวรรค์เป็นของเขา
บุญของเขาคือใจอ่อนโยน	เหตุว่า เขาจะได้เป็นเจ้าของแผ่นดิน
บุญของเขาคือได้รับความทุกข์ร้อน	เหตุว่า เขาจะได้รับความรัก
บุญของเขาคือหิวกระหายความยุติธรรม	เหตุว่า เขาจะได้อิ่มหนำ
บุญของเขาคือใจเอ็นดูกรุณา	เหตุว่า เขาจะได้รับความรักเอ็นดู กรุณาตอบ
บุญของเขาคือใจบริสุทธิ์	เหตุว่า เขาจะได้เสวยชมพระเป็นเจ้า
บุญของเขาคือใจราบคาบ	เหตุว่า เขาจะได้ชื่อว่าบุตร ของพระเป็นเจ้า
บุญของเขาคือถูกเบียดเบียนข่มเหง	เพราะความยุติธรรม เหตุว่า พระราชาสวรรค์เป็นของเขา

ซึ่งนับเป็นคำสั่งสอนยิ่งใหญ่ที่ให้แนวทางปฏิบัติแก่มนุษย์ทั้งต่อพระเจ้าและกับเพื่อนมนุษย์ด้วยกัน

พิธีกรรมทางศาสนา

พิธีกรรมทางศาสนา หมายถึง การปฏิบัติศาสนกิจ ศาสนพิธีต่าง ๆ ตามจารีตพิธีกรรมของศาสนานั้น ๆ ซึ่งแต่ละศาสนา ย่อมจะมีศาสนกิจและพิธีกรรมที่แตกต่างกันออกไป

การปฏิบัติศาสนกิจโดยทั่ว ๆ ไป ของคริสตชนมีการสวดภาวนา การรำพึง การทำสมาธิ การเข้าฌาน การไปร่วมพิธีที่โบสถ์ ซึ่งเรียกว่า "มิสซา" และพิธีกรรมต่าง ๆ อีกมากมาย เช่น การขับร้องเพลงสรรเสริญพระเจ้า การแห่แห่นพระรูปนักบุญต่าง ๆ การร่วมฉลองในวันสำคัญทางศาสนา เช่น วันคริสต์มาส วันอีสเตอร์ ฯลฯ นอกจากนั้น ยังมีการรับศีลศักดิ์สิทธิ์ต่าง ๆ การบำเพ็ญพรต ถือศีลของอาหาร ฯลฯ

พิธีกรรมที่สำคัญที่สุดของศาสนา คือ พิธีบูชามิสซา ซึ่งเป็นพิธีที่ระลึกถึงเหตุการณ์ที่สำคัญ 3 ประการ คือ

1. พระเยซูเจ้าบังเกิดมา ประกาศเทศนาสั่งสอน รับทรมานทุกขทรมาน ล้มพระชนม์ และกลับคืนชีพ
2. พระเยซูเจ้าทรงยอมสละชีวิตของพระองค์เอง เพื่อมนุษย์ทั้งหลาย ให้ได้รับความรอดโดยอาศัยการตายของพระองค์ เป็นการไถ่มนุษย์ให้รอดพ้นจากบาปและเป็นการถวายบูชาแด่พระบิดาเจ้า
3. ระลึกถึงการตั้งศีลมหาสนิท ในวันพฤหัสบดีศักดิ์สิทธิ์ ก่อนที่พระเยซูเจ้าจะสิ้นพระชนม์ในวันศุกร์ศักดิ์สิทธิ์ พระองค์ได้มอบชีวิตของพระองค์เอง ให้ชิดสนิทกับมนุษย์โดยผ่านการรับศีลมหาสนิท

พิธีบูชามิสซา ถือว่าเป็นการวักจี้ประเสริฐที่สุดเพราะ มีพระสงฆ์เป็นประธาน ผู้ประกอบพิธีท่ามกลางบรรดาสัตบุรุษ เพื่อยกถวายคำภาวนาแด่พระเจ้า เพื่อสรรเสริญพระโมทนาคุณสำหรับพระพรต่าง ๆ ที่ได้รับ ขอขมาโทษในความผิดบกพร่องต่าง ๆ ที่ได้กระทำไป และวิงวอนขอพระพรต่าง ๆ ที่จำเป็นสำหรับการดำเนินชีวิต

พิธีบูชามิสซา แบ่งออกเป็น 2 ภาคใหญ่ ๆ คือ

1. ภาคพระวาจา หมายถึง การฟังพระวาจาของพระเจ้า จากพระคัมภีร์ (Holy Bible) ซึ่งถือว่าเป็นพระวาจาของพระเจ้าซึ่งตรัสผ่านทางพระคัมภีร์ และการฟังพระธรรมเทศนาจากพระสงฆ์
2. ภาครับศีลมหาสนิท หมายถึง การถวายบูชาโดยมีเครื่องหมายภายนอกที่มองเห็นได้ คือ แผ่นปัง และน้ำองุ่น ซึ่งเป็นเครื่องหมายของศีลมหาสนิท เมื่อได้รับการเสกจากพระสงฆ์ จะกลายเป็นพระกาย และพระโลหิตของพระเยซูคริสตเจ้า แล้วพระสงฆ์พร้อมกับ

บรรดาสัตบุรุษผู้มีจิตใจสะอาดบริสุทธิ์ เตรียมตัวพร้อมที่จะรับศีลมหาสนิท ก็จะออกมารับศีลมหาสนิท ซึ่งก็คือการรับพระเยซูคริสต์เจ้า เข้ามาสู่ชีวิตของเขาและด้วยการนี้ เขาจะเป็นหนึ่งเดียวกับพระองค์ หลังจากนั้นพระสงฆ์จะสวดภาวนา และอวยพรให้แก่บรรดาสัตบุรุษที่มาพร้อมในพิธี พิธีก็จบลง

พิธีชามิสซา ปกติจะทำพิธีในโบสถ์ เป็นส่วนใหญ่ แต่จะทำตามสถานที่ต่าง ๆ ได้ เมื่อมีความจำเป็น หรือได้รับการอนุญาตจากผู้นิเทศทางศาสนา ก่อน เพราะถือว่าเป็นพิธีกรรมที่ศักดิ์สิทธิ์

ศีลศักดิ์สิทธิ์ (Sacraments)

ศีลศักดิ์สิทธิ์ หมายถึง เครื่องหมายอันศักดิ์สิทธิ์ที่พระเยซูคริสต์เจ้าทรงตั้งขึ้นเพื่อประทานพระพรหรือพระคุณให้แก่ผู้รับศีลศักดิ์สิทธิ์นั้น ๆ

ศีลศักดิ์สิทธิ์ มีอยู่ 7 ประการ คือ

1. ศีลล้างบาป (Baptism)
2. ศีลอภัยบาป (Penance)
3. ศีลมหาสนิท (Holy Communion)
4. ศีลกำลัง (Confirmation)
5. ศีลบรรพชา (Holy Order)
6. Lu1l,il (Matrimony)
7. ศีลเจิมคนป่วย (Anointing of the Sick - Sacrament of Healing)

1. ศีลล้างบาป หมายถึง ชำระล้างสภาวะต่าง ๆ ของมนุษย์ให้หมดไป ทำให้มนุษย์กลับเป็นลูกของพระเจ้า เป็นสมาชิกของพระศาสนจักร และทำให้เราสามารถรับศีลศักดิ์สิทธิ์อื่น ๆ ได้

2. ศีลอภัยบาป หมายถึง การยกโทษบาปต่าง ๆ ที่เรากระทำความผิดแต่อาชญากรรมจนตลอดชีวิต เป็นการได้รับการอภัยบาปจากพระเจ้า กลับคืนดีกับพระองค์ เป็นลูกที่ดีของพระใหม่ โดยอาศัยพระสงฆ์ผู้มีสิทธิ์และมีอำนาจในการอภัยบาปทั้งสิ้นของมนุษย์ในนามของพระเยซูคริสต์เจ้า ทำให้มนุษย์คืนดีกับพระ และกับเพื่อนพี่น้องของตน หรือแม้กระทั่งผู้ที่เป็นคนศัตรูต่อกัน

3. **ศีลมหาสนิท** หมายถึง พระกาย และพระโลหิต ของพระเยซูคริสต์เจ้าเมื่อเราเข้าไปรับศีลมหาสนิท ก็เป็นการรับพระเยซูเจ้าเข้ามาในดวงใจของเรา ทำให้ได้รับพระพรอย่างอุดมสมบูรณ์ และทำให้ชีวิตของเรากลายเป็นหนึ่งเดียวกับพระ

4. **ศีลกำลัง** หมายถึง การรับพลังกำลังจากพระจิตเจ้าเป็นพิเศษ เพื่อให้คริสตชนสามารถชนะต่อการประจญล่อลวง มีความเข้มแข็ง มีความเชื่อมั่นคงที่จะสามารถเอาชนะต่อบาป กิเลสตัณหาและความชั่วร้ายต่าง ๆ

5. **ศีลบรรพชา** หมายถึง การทำให้บุคคลกลายเป็นผู้ศักดิ์สิทธิ์ โดยการบวช ซึ่งได้รับพระพรพิเศษจากพระเจ้า มีหน้าที่เป็นสงฆ์ ประกอบพิธีกรรมทางศาสนา และศาสนกิจต่าง ๆ แสดงพระธรรมเทศนา ล้างสอนพระคัมภีร์ โปรยศีลศักดิ์สิทธิ์ต่าง ๆ มีหน้าที่ปกครองดูแลบรรดาสัตบุรุษในเขตที่ตนรับผิดชอบ ให้ความช่วยเหลือทางฝ่ายร่างกายและจิตใจ

6. **ศีลสมรส (ศีลแต่งงาน)** หมายถึง การที่ชายและหญิงตัดสินใจที่จะมีชีวิตอยู่ร่วมกันฉันสามีภรรยาอย่างเต็มใจทั้งสองฝ่าย และจะได้รับพระพรจากพระเจ้า โดยทั้งสองต้องให้คำมั่นสัญญาแก่กันและกันว่า "ฉันจะรักและถือชื่อสัตย์ต่อเธอ ทั้งในยามสุขและยามทุกข์ ทั้งในเวลาป่วยและเวลาสบาย เพื่อที่จะยกย่องให้เกียรติเธอ จนกว่าชีวิตจะหาไม่" ฉะนั้น คริสตชนจึงถือการแต่งงานของชายหนึ่งหญิงหนึ่ง (Monogamy) เท่านั้น และห้ามมิให้มีการหย่าร้างกัน ถือให้ถือชื่อสัตย์ต่อกันและกันจนกว่าชีวิตจะหาไม่ รวมทั้งห้ามการทำแท้ง และทำหมันด้วย

7. **ศีลเจิมคนป่วย** หมายถึง การเพิ่มพูนพลังทั้งกายและใจ ให้กับผู้ป่วยจะได้มีสุขภาพที่ดีและแข็งแรงยิ่งขึ้น แต่ถ้าจะสิ้นใจ ก็จะเป็นการเตรียมตัวและวิญญาณอย่างดี เพื่อจะได้สิ้นใจในศีลในพรของพระเจ้า

ดังนั้น ในวงจรชีวิตคริสตชน จะเห็นได้ว่า ตั้งแต่แรกเริ่มเกิดมาเป็นทารกน้อย ๆ จนกระทั่งลมหายใจไป จะมีศีลศักดิ์สิทธิ์ต่าง ๆ ที่จะคอยช่วยเหลือให้กำลังใจเสมอตลอดชีวิต

เมื่อเป็นทารก พ่อแม่ก็นำไปย้งโบสถ์ เพื่อรับศีลล้างบาป เพื่อเป็นคริสตชน

เมื่อโตขึ้นหน่อย มีอายุรู้ความก็รับศีลออกยบาป และรับศีลมหาสนิท

เมื่ออย่างเข้าสู่วัยรุ่น ก็จะได้รับศีลกำลัง เพื่อเพิ่มพูนพลังกำลังให้มีความเข้มแข็งทั้งฝ่ายกายและใจ

เมื่ออย่างเข้าสู่วัยรุ่นตอนปลาย เข้าสู่วัยผู้ใหญ่ ก็มีการตัดสินใจเพื่อเลือกหนทางในการดำเนินชีวิต โดยที่จะเลือกเอาชีวิตสมรส ก็รับศีลสมรส

หรือถ้าจะตัดสินใจบวช ก็รับศีลบรรพชา

เมื่อเจ็บป่วย หรือใกล้จะสิ้นใจ ก็จะได้รับ ความบรรเทาใจ โดยอาศัย ศีลเจิมคนป่วย เพื่อเตรียมจิตใจให้สะอาดบริสุทธิ์ มุ่งไปหาพระเจ้า และถ้าสิ้นใจดี ก็จะไปสู่สวรรค์

พระคัมภีร์ (Holy Bible)

พระคัมภีร์ หมายถึง พระวาจาของพระเจ้า ที่ตรัสผ่านทางบรรดาประกาศก (ผู้ประกาศเทศน์สอน) หรือผู้เขียนพระวาจาของพระเจ้า โดยได้รับการตลใจให้เขียนขึ้น และบันทึกไว้ในพระคัมภีร์

พระคัมภีร์จึงรวบรวมประวัติศาสตร์ และเหตุการณ์ต่าง ๆ รวมทั้งคำสั่งสอนที่แสดงออกทางรูปแบบวรรณกรรมในแง่มุมที่แตกต่างกัน นับตั้งแต่พระเจ้าทรงสร้างโลก ประวัติศาสตร์ชนชาติอิสราเอล ประวัติพระเยซูคริสต์เจ้า รวมทั้งการเทศน์สั่งสอนของพระเยซูคริสต์เจ้า และของบรรดาสานุศิษย์ทั้งหลายของพระองค์

ผู้เขียนพระคัมภีร์ต้องการอธิบายถึงข้อความจริง คำสอนหรือสัจธรรมต่าง ๆ โดยมีได้เน้นถึงเรื่องราวต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในแง่ของความเป็นจริงตามตัวอักษรทั้งหมด หรือตรงกับหลักวิทยาศาสตร์ ตรงตามหลักเหตุผลหรือไม่ แต่เป็นการเขียนวรรณกรรมประเภทหนึ่ง เพื่อที่จะสอนใจบรรดาคนทั้งหลายให้รู้ว่า พระเจ้าต้องการจะสอนอะไรกับเรา ต้องการเตือนใจเราถึงเรื่องใด

พระคัมภีร์เป็นหนังสือหลาย ๆ เล่ม นำมารวมอยู่ในเล่มเดียวกัน โดยแบ่งออกเป็น 2 ภาคหรือภาคพันธสัญญาเดิม และภาคพันธสัญญาใหม่

ภาคพันธสัญญาเดิม (พระธรรมเดิม - Old Testament) มี 45 เล่ม

ภาคพันธสัญญาใหม่ (พระธรรมใหม่ - New Testament) มี 27 เล่ม

ดังนั้น พระคัมภีร์ทั้งหมดจึงมี 72 เล่ม ซึ่งรวมอยู่ในเล่มเดียวกัน

พระคัมภีร์ต้องการสอนถึงเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นกับมนุษย์ทั่วโลก และกับชนชาติอิสราเอล ว่า พระเจ้าทรงรักมนุษย์มาก ทรงคอยดูแลใส่ใจใส่มนุษย์ทุกคน และได้ทำพันธสัญญากับมนุษย์ โดยให้มนุษย์ทุกคนได้มีความเชื่อมั่นในพระเจ้าสูงสุด (ความดีงามสูงสุด) และได้รับความรอดนิรันดร

วิถีชีวิตของคริสตชนชาวคาทอลิก

เนื่องจากศาสนาคาทอลิกมีกฎระเบียบในการปฏิบัติตนที่เข้มงวดในเรื่องการมาฟังมิชซาทุกวันอาทิตย์และวันสำคัญทางศาสนา เช่น วันคริสต์มาส วันปัสกา (อีสเตอร์) และวันฉลองนักบุญทั้งหลาย เป็นต้น มิฉะนั้นจะถือเป็นบาปหนัก ด้วยเหตุนี้ชาวคาทอลิกจึงมีโอกาสได้มาพบปะกันในวันอาทิตย์อย่างสม่ำเสมอทุกสัปดาห์ เป็นผลให้เป็นการง่ายที่จะรวมตัวกันเพื่อประกอบกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่าง ๆ เช่น เด็ก ๆ บางวัดจะได้รับการรวบรวมจากซิสเตอร์คุณพ่อ หรือคุณครู มาก่อตั้งเป็นคณะนักขับเพื่อช่วยกันขับร้องเพลงสรรเสริญพระเจ้าในระหว่างพิธีมิชซา เด็กผู้ชายในระดับประถมหลายคนจะผลัดกันทำหน้าที่เป็นเด็กช่วยมิชซา ช่วยคุณพ่อหรือบาทหลวงในการหยิบอุปกรณ์ของใช้ต่าง ๆ ในระหว่างที่คุณพ่อทำมิชซา และแม่บ้านที่มีลักษณะเป็นผู้รักมักรวมตัวกันตั้งเป็นกลุ่มสตรี หรือกลุ่มแม่บ้านเพื่อช่วยงานกิจการของวัด หรือกิจกรรมสังเคราะห์คนยากจนต่าง ๆ เป็นต้น

ศาสนาจึงมีบทบาทต่อชาวคาทอลิกมากกว่าเป็นที่พึ่งทางจิตใจ แต่ยังเป็นแหล่งรวมทางสังคมที่สำคัญอีกด้วย ในทำนองเดียวกับชุมชนชาวพุทธในชนบทในอดีต นอกจากนี้เนื่องจากศาสนาคาทอลิกเป็นศาสนาที่ก่อตั้งมานาน จึงเป็นธรรมดาที่มีผู้คิดค้น พัฒนา พิธีกรรมต่าง ๆ เพื่อช่วย โนมน้าวหรือเหนี่ยวรั้งศาสนิกชนไว้ให้ใกล้ชิดศาสนา ไม่หันเหห่างเหินไป ศาสนาคาทอลิกจึงมีเทศกาลและพิธีกรรมต่าง ๆ ตลอดปี เช่น เทศกาลมหาพรต การเดินรูป 14 ภาค พิธีนวาร เป็นต้น อีกทั้งมีธรรมเนียมปฏิบัติทางศาสนาที่เป็นเอกลักษณ์เฉพาะในหมู่ชนชาวคาทอลิกด้วยกัน เช่น การทำสำคัญมหากา เช่น การเรียนคำสอน การสวดสายประคำ การทำนสี่กรรม เป็นต้น อีกทั้งคำต่าง ๆ ที่ใช้ในการกล่าวถึงความเชื่อและการดำเนินชีวิตก็ได้มีพัฒนาการในกลุ่มชาวคาทอลิกด้วยกันจนเกิดเป็นคำศัพท์ที่นิยมใช้กัน และเป็นส่วนหนึ่งที่แสดงให้เห็นถึงเอกลักษณ์ของชาวคาทอลิก ซึ่งสามารถสังเกตเห็นได้เมื่อสนทนากัน เช่น คำว่า

"คุณพ่อ" (แทนคำว่าบาทหลวง) "สวดภาวนา" (คล้ายกับคำว่าอธิษฐานในคริสตศาสนา นิกายโปรเตสแตนต์) "ฟังมิชชา" "แก้บาป" "รับศีล" "น้ำพระทัยพระเจ้า" "เทวดา อารกษา" "นักบุญองค์อุปถัมภ์" "วิญญานในไฟชำระ" "บาปหนักและบาปเบา" "แม่พระ" หรือ "พระแม่" หรือ "พระนางมารีอา" หรือ "พระแม่มารีอา" "พระเยซูเจ้า" หรือ "พระเยซูคริสต์เจ้า" (แทนคำว่าพระเยซู) เป็นต้น

ดังนั้น จึงได้มีการรวบรวมเทศกาลและวันสำคัญทางศาสนาและความเชื่อ และวิถี การดำเนินชีวิตของประชากรคาทอลิกมาเสนอ เพื่อให้เห็นภาพรวมของความเป็น คาทอลิก ในลำดับต่อมา

พิธีกรรมทางศาสนาประจำวันและประจำสัปดาห์

ทุกวัน

มีวัดหลายแห่งที่ตั้งในชุมชนคาทอลิกจะมีการทำพิธีมิชชาและโปรดศีลล้างบาปก่อน เริ่มมิชชาทุกเช้าวันธรรมดา (วันจันทร์-วันศุกร์)

และมีวัดบางแห่งจะมีพิธีมิชชาในตอนเย็นหรือค่ำบางวันด้วย

ทุกสัปดาห์

ทุกวันอาทิตย์ จะต้องมิชชา แต่ละวัดจะต้องใช้เวลาในการทำพิธีมิชชานาน ประมาณครึ่งชั่วโมงถึงหนึ่งชั่วโมงครึ่ง ในสมัยก่อนใช้ภาษาละติน แต่ปัจจุบันเปลี่ยนเป็นภาษา ท้องถิ่น บางวัดที่มีลูกวัดจำนวนมาก จะมีพิธีมิชชาหลายรอบ เช่น รอบ 6.30 น. 7.30 น. และ 8.30 น. เป็นต้น

ก่อนพิธีมิชชา คุณพ่อมักจะมาฟังแก้บาป โดยเข้าไปในห้องและให้ลูกวัดที่ต้องการ สารภาพบาปผลัดกันเข้าไปสารภาพและรับศีลแก้บาป เพื่อเตรียมตนเองให้บริสุทธิ์ก่อนเข้าพิธี มิชชา

ระหว่างพิธีมิชชามักมีเด็กผู้ชายทำหน้าที่เด็กช่วยมิชชาและคณะนักขับซึ่งอาจประกอบด้วยหนุ่มสาวหรือเด็ก ๆ ที่เป็นนักเรียนของโรงเรียนในอุปถัมภ์ของวัดนั้น รวมทั้งตัวแทนฆราวาส บางคนขึ้นไปช่วยอ่านบทภาวนาบางตอน ไปส่งถุงทานแจกให้ผู้เข้าร่วมพิธีส่งต่อ ๆ กัน เพื่อ บริจาคเงินช่วยกิจการของวัด และคนยากจน และนำขนมปังและเหล้าองุ่นที่เตรียมไว้ไปส่งให้

คุณพ่อ เพื่อให้คุณพ่อทำพิธีเสกเป็นพระกายและพระโลหิตของพระเยซูเจ้าหรือที่เรียกว่า ศีลมหาสนิท และแจกศีลมหาสนิทแก่ลูกวัดต่อไป

หลังพิธีมิชซา บางวัดจะมีคณะสตรี กลุ่มแม่บ้านมาขายขนมเพื่อนำเงินไปทำกิจกรรมทางศาสนา หรือช่วยเหลือคนยากจนต่อไป

ในปัจจุบัน บางวัดทำพิธีมิชซาเย็นวันเสาร์เพื่อนับแทนมิชซาวันอาทิตย์เนื่องจากความจำเป็นทางสังคมในปัจจุบัน

ทุกวันพุธ บางวัดจะมีพิธีวันวารตอนเย็น ถวายพระเกียรติแด่พระแม่มาเรีย

ทุกเดือน บางวัดจะมีพิธีมิชซาทุกวันศุกร์ต้นเดือนให้แก่นักเรียนในโรงเรียนที่อยู่ในอุปถัมภ์ของวัด

เทศกาลและวันสำคัญของศาสนา

คริสต์ศาสนานิกายโรมันคาทอลิกได้แบ่งเทศกาลในแต่ละปีเป็นเทศกาล ในแต่ละเทศกาลจะมีวันที่กำหนดให้มีการฉลองต่าง ๆ 3 ชั้น ได้แก่ 1) สมโภช (Solemnitas) เป็นการฉลองใหญ่และสำคัญที่สุด 2) ฉลอง (Festum) และ 3) ระลึกถึง Memoria แบ่งเป็นระลึกบังคับ (Memoria Obligatoria) และฉลองไม่บังคับ (Memoria Facultativa)

เทศกาลและวันฉลองชั้นสมโภชและชั้นฉลองต่าง ๆ ประจำปี ค.ศ. 1997 หรือ พ.ศ. 2540 มีดังนี้

1. เทศกาลพระคริสตสมภพ (25 ธันวาคม - 12 มกราคม)

การฉลองและวันสำคัญ

- สมโภชพระคริสตสมภพ (25 ธันวาคม)
- ฉลองนักบุญสเตเฟ่น ปฐมมรณสักขี (26 ธันวาคม)
- ฉลองนักบุญยอห์น อัครสาวกและผู้พันธระวารสาร (27 ธันวาคม)
- ฉลองครอบครัวศักดิ์สิทธิ์ของพระเยซูเจ้า (28 ธันวาคม)
- สมโภชพระนางมารีย์ พระชนนีพระเป็นเจ้า (1 มกราคม)
- สมโภชพระคริสตเจ้าแสดงพระองค์ (5 มกราคม)

- ฉลองพระเยซูทรงรับพิธีล้าง (12 มกราคม)
 - 2. เทศกาลธรรมดากา (ประมาณ 13 มกราคม - 11 กุมภาพันธ์)
- การฉลองและวันสำคัญ
- ฉลองการกลับใจของนักบุญเปาโล อัครสาวก (25 มกราคม)
 - ฉลองการถวายพระกุมารในพระวิหาร (2 กุมภาพันธ์)
- 3. เทศกาลมหาพรต (พุธที่ 12 ของเดือนกุมภาพันธ์ - .เสาร์ที่ 22 ของเดือน

มีนาคม)

การฉลองและวันสำคัญ

- วันพุธรับเถ้า (ห้ามกินเนื้อและถือศีลอดอาหาร) (12 กุมภาพันธ์)
 - สมโภชนักบุญยอแซฟ ภักดาของพระนางพรหมจารีมารีย์ (19 มีนาคม)
- 4. สัปดาห์ศักดิ์สิทธิ์ (อาทิตย์ที่ 23 - อาทิตย์ที่ 30 เดือนมีนาคม)

การฉลองและวันสำคัญ

- อาทิตย์มหาพรตมาน (แห่โบราณ)
 - วันพฤหัสบดีสัปดาห์ศักดิ์สิทธิ์ (ระลึกถึงพระเยซูเจ้าทรงตั้งศีลมหาสนิทพิธีเสกน้ำมันศักดิ์สิทธิ์)
 - วันศุกร์ศักดิ์สิทธิ์ (ระลึกถึงพระเยซูเจ้าทรงรับทรมานและสิ้นพระชนม์บนไม้กางเขน)
(ห้ามกินเนื้อและถือศีลอดอาหาร)
 - สมโภชปัสกา พระเยซูเจ้าทรงกลับคืนพระชนม์ชีพ
- 5. อัฐมวารปัสกา (สัปดาห์ถัดจากสมโภชปัสกา)
 - 6. เทศกาลปัสกา (6 เมษายน - อาทิตย์ที่ 18 พฤษภาคม)
- การฉลองและวันสำคัญ
- สมโภชพระนางมารีย์รับสารจากอัครทูตดาวิดเบรียล (7 เมษายน)
 - สมโภชพระเยซูเจ้าเสด็จขึ้นสวรรค์ (อาทิตย์ที่ 11 พฤษภาคม)
 - สมโภชพระจิตเจ้า (อาทิตย์ที่ 18 พฤษภาคม)

7. เทศกาลธรรมดา (19 พฤษภาคม - เสาร์ที่ 29 พฤศจิกายน)

การฉลองและวันสำคัญ

- สมโภชพระตรีเอกภาพ (อาทิตย์ที่ 25 พฤษภาคม)
- ฉลองพระนางมารีย์เสด็จเยี่ยมเยียน (31 พฤษภาคม)
- สมโภชพระวรกายและพระโลหิตของพระคริสตเจ้า (อาทิตย์ที่ 1 มิถุนายน)
- สมโภชพระหฤทัยของพระเยซูเจ้า (6 มิถุนายน)
- สมโภชนักบุญยอห์น บัปติสต์ (24 มิถุนายน)
- สมโภชนักบุญเปโตรและเปาโล อัครสาวก (29 มิถุนายน)
- ฉลองนักบุญโรมัส อัครสาวก (3 กรกฎาคม)
- ฉลองนักบุญยากอบ อัครสาวก (25 กรกฎาคม)
- ฉลองพระเยซูเจ้าทรงประจักษ์พระวรกาย (6 สิงหาคม)
- สมโภชพระนางมารีย์รับเกียรติยกขึ้นสวรรค์ทั้งกายและวิญญาณ (17 สิงหาคม)
- ฉลองเท็ดทูนไม้กางเขน (14 กันยายน)
- ฉลองอัครทูตตามีคาเอล คาเบรียล และราฟาเอล (29 กันยายน)
- ฉลองนักบุญเทเรซา แห่งพระกุมารเยซูพรหมจารี (1 ตุลาคม)
- ฉลองนักบุญลูคา ผู้นิพนธ์พระวรสาร (18 ตุลาคม)
- ฉลองนักบุญซีโมน นักบุญยูดาส อัครสาวก (28 ตุลาคม)
- สมโภชนักบุญทั้งหลาย (ปกติเป็นวันที่ 1 พฤศจิกายน ปีนี้เลื่อนเป็นวันอาทิตย์ที่ 2 พฤศจิกายน)
- วันภาวนาอุทิศแด่ผู้ล่วงลับ (วัดถัดจากวันสมโภชนักบุญทั้งหลายเป็น พฤศจิกายน)
- ฉลองวันคล้ายวันอภิเษกพระวิหารลาเตรัน (9 พฤศจิกายน)
- สมโภชพระเยซูเจ้ากษัตริย์แห่งสาวกจักรวาล (วันกระแสบ้างเรียก หมายถึงพระ เจ้าทรงเรียกคนบางคนให้มาเป็นพระสงฆ์) (23 พฤศจิกายน)

8. เทศกาลเตรียมรับเสด็จพระคริสตเจ้า (อาทิตย์ที่ 30 พฤศจิกายน - 24 ธันวาคม)

การฉลองและวันสำคัญ

- ฉลองนักบุญฟรังซิส เซ. วีร์ (3 ธันวาคม)
- สมโภชพระนางมารีย์ผู้ประสูติพระเยซูคริสตเจ้า (8 ธันวาคม)

ความเชื่อปลีกย่อย และ ศาสนกิจที่เป็นลักษณะเฉพาะของชาวคาทอลิก

เช่นเดียวกับสังคมที่อยู่บนพื้นฐานความเชื่อทางศาสนาที่มีรากฐานยาวนานอื่น ๆ ความเชื่อและศาสนกิจหลาย ๆ อย่างที่ได้กลายเป็นวัฒนธรรม โดยเป็นค่านิยม ขนบธรรมเนียม ประเพณี ที่แสดงถึงเอกลักษณ์ของชาวคาทอลิก ดังเช่นตัวอย่างที่ยกมาต่อไปนี้

ความเชื่อ

1. เทวดารักษา
2. นักบุญ และนักบุญองค์อุปถัมภ์
3. วิญญาณในไฟชำระ
4. การแพร่ธรรม
5. บาป : บาปหนักและบาปเบา

ศาสนกิจ

1. สำคัญมหากางเขน
2. พิธีนพวาร
3. เต็นรูป 14 ภาค
4. ศิลปะระหว่างเทศกาลมหาพรต
5. การเรียนคำสอน
6. พลีกรรม
7. พิธีมิสซา

การรับพระกระแสเรียกเป็นนักบวชคาทอลิก

นักบวชคาทอลิก มี 3 ประเภท ได้แก่ บาทหลวง (ชาวคาทอลิกเรียกอย่างเป็นทางการการว่าพระสงฆ์ และเรียกอย่างไม่เป็นทางการว่า คุณพ่อ) ภราดา (ชาวคาทอลิกเรียกอย่างไม่เป็นทางการว่าบราเดอร์) และภคินี (ชาวคาทอลิกเรียกอย่างไม่เป็นทางการว่าซิสเตอร์, มกเซอร์ หรือมาแมร์) อย่างไรก็ตาม นักบุญที่ได้รับศีลบวช ซึ่งเป็นศีลศักดิ์สิทธิ์เพียงประเภทเดียว คือ พระสงฆ์ ภคินีบราเดอร์และซิสเตอร์นั้น อาจเทียบได้กับนักพรต คือ มีการปฏิญาณตัวเท่านั้น

ชาวคาทอลิกมีความเชื่อกันว่า นักบวชจะได้รับพระกระแสเรียกจากพระเจ้าให้เกิดความมุ่งมั่นที่จะอุทิศชีวิตของตนเพื่อรับใช้พระเจ้า การเป็นนักบวชคาทอลิกจึงเป็นตลอดชีวิต โดยมีศีลบวช 3 ข้อ คือ ความบอบบ ความยากจน และถือพรหมจรรย์ กระบวนการในการเข้าเป็นนักบวชคาทอลิกเป็นกระบวนการที่ใช้เวลายาวนาน และซับซ้อนมากสมควรมีการทดลองเป็นช่วงเวลาซึ่งค่อย ๆ เพิ่มขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งการเป็นพระสงฆ์นั้น ใช้เวลาถึง 13 ปีขึ้นไป นับจากการเข้าเป็นเณรเล็กจนรับศีลบวชเป็นคุณพ่อ ขั้นตอนการที่เป็นนักบวชคาทอลิกสรุปได้ดังนี้

การบวชเป็นพระสงฆ์

- รับศีลบวชเป็นพระสงฆ์
 - บวชเป็นเณรใหญ่ และ เรียนระดับปริญญาตรี 7 ปี
(ปัจจุบันมีที่วิทยาลัยแสงธรรมที่เดียว)
 - ประกอบด้วย
 - วิชาพื้นฐาน 1 ปี
 - วิชาปรัชญาและศาสนา 3 ปี
 - วิชาเทววิทยา 3 ปี
 - อาจสอนหนังสือในโรงเรียนสักระยะหนึ่ง โดยเรียกกันว่า (1-2 ปี)
 - เข้าเป็นเณรเล็ก ในบ้านเณร (สภามเณราลัย) โดยเรียนระดับมัธยมศึกษา สายสามัญในโรงเรียนมัธยมปกติ (ม.1-6) 6 ปี
- รวม 13 ปีขึ้นไป

บ้านแพรวเล็กหรือสามแฉะลัยในปัจจุบันมีอยู่หลายแห่ง โดยมีประจำอัครสังฆมณฑลและสังฆมณฑล หรือที่ชาวคาทอลิกนิยม เรียกว่า มีลซัง ดังนี้ สามแฉะลัยวัดนักบุญยอแซฟ จ.นครปฐม สามแฉะลัยแม่พระปฏิสนธิ์นิรมล ที่โรงเรียนเตรียมราชบุรี จ.ราชบุรี สามแฉะลัยพระหฤทัย ศรีราชา จ.ชลบุรี

การบวชเป็นภราดาหรือภคินี

- ปฏิญาณตลอดชีวิต
- ปฏิญาณตัวหรือที่เรียกอย่างไม่เป็นทางการว่าถวญตัว เป็นช่วง ๆ ที่คอย ๆ ยาวนานขึ้น โดยช่วง เวลาแต่ละช่วงจะแตกต่างกันไปตามแต่ละคณะ

จะกำหนด เช่น

- ปฏิญาณ 5 ปี
- ปฏิญาณ 3 ปี
- ปฏิญาณ 1 ปี
- เข้าเป็นผู้ฝึกหัด (novice) (ม.1-6) อยู่ในคณะภราดา/ภคินี 6 ปี โดยเรียนระดับมัธยมศึกษา สายสามัญในโรงเรียนมัธยมปกติ (ม.1-6)

รวม

9 ปีขึ้นไป

ตำแหน่งสงฆ์ (ฐานานุกรม)

พระสงฆ์ในศาสนาคริสต์นิกายโรมันคาทอลิกมีตำแหน่งต่าง ๆ ดังนี้

1. พระสังฆราช เป็นตำแหน่งสูงสุดของสงฆ์ มีหน้าที่ปกครองดูแลทางด้านศาสนาในเขตปกครอง (สังฆมณฑล) ต่าง ๆ ในแต่ละประเทศ
2. พระสงฆ์ เป็นตำแหน่งรองลงมา มีหน้าที่ดูแลวัด (โบสถ์) ต่าง ๆ ในแต่ละเขตปกครอง (สังฆมณฑล)
3. สังฆานุกร (อนุสงฆ์) เป็นตำแหน่งสงฆ์ชั้นแรก (พื้นฐาน) ซึ่งเป็นผู้ที่เตรียมตัวจะได้รับศีลบรรพชาเป็นพระสงฆ์ต่อไป

4. **พระสันตะปาปา (Pope)** เป็นประมุขสูงสุด ปกครองดูแลคณะสงฆ์คาทอลิกทั่วโลก ตำแหน่งนี้มีใช้ตำแหน่งสงฆ์ แต่เป็นการมอบอำนาจในด้านการปกครองโดยทั่วไปแล้ว พระสันตะปาปามีฐานะเป็นพระสังฆราช

5. **พระคาร์ดินัล (Cardinal)** เป็นตำแหน่งที่ได้รับการแต่งตั้งจากพระสันตะปาปา เป็นตำแหน่งพิเศษซึ่งมีใช้ตำแหน่งทางสงฆ์ มีความหมายว่า "เจ้าชายแห่งโรม" คือเป็นผู้มีสิทธิ์เลือกและได้รับเลือกตั้งเป็นพระสันตะปาปา (บาทหลวงวิทยา คูวิรัตน์, 2538)

ประวัติผู้เขียน

นางสาวปิยนุช สุวรรณทัต เกิดวันที่ 29 กรกฎาคม พ.ศ. 2510 ที่จังหวัด นครปฐม สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาการประถมศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ขางแสน ในปีการศึกษา 2532 และเป็นครูสอนที่โรงเรียน อัสสัมชัญธนบุรีตลอดมา จนเข้ามาศึกษาต่อในหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต ภาควิชาประถมศึกษา สาขาประถมศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในปีการศึกษา 2537 และจบการศึกษา ในปีการศึกษา 2540